

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.303.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 120.

Katoličani in časopisje.

Preganjanje katoliške Cerkve v Mehiki traja z malimi presledki že 6 let. V deželi, kjer je ljudska množica katoliškega mišljenja in življenja, kjer je tudi velik del razumnštva z globoko vnemo in požrtvovalnostjo vdan sv. veri in Cerkvi, je katoliška Cerkev — brezpravna. Tako je brez vsake svobode in pravice, da niti bogoslužja ne more vršiti v cerkvenih prostorih. To je povzročilo lažnjivo svobodomiselstvo meščanskih in delavskih krogov s svojo strupeno proticerkvenostjo. Framasonstvo je podalo roko nekrščanskemu socializmu ter z njim ustvarilo skupno fronto za uničenje katolicizma v Mehiki.

Mehiški katoličani se proti tej strastno napadajoči fronti ne morejo postaviti v bran uspešno in učinkovito. Manjka jim zato onega orožja, brez katerega se danes politične in kulturne borbe ne morejo izvajati, in to je časopisje. Krščansko časopisje so puščali v nemar: to je njihova krivda, radi katere se danes skesano trkajo na prsi. Mirno so gledali, kako so framasoni širili liberalno časopisje med razumnštvom, kako je socializem s svojimi nekrščanskimi listi zastrupljal delavstvo, kako se je mladina s protiverskim štivom odtuževala Cerkvi. Mirno so gledali, kako je v tej s takšnim tiskom pripravljeni javnosti svobodomiselstvo razširilo svoje stranke, proti katerim katoličani niso mogli poslati v boj enakovredne organizacije. Omejujoč se na zgolj cerkveno delovanje, so doživeli, da so izgubili ne samo šole, ampak naposled tudi še cerkve. Tako se na njih maščuje, da niso spoznali in izvrševali svojih dolžnosti do krščanskega časopisja.

Slično je šel razvoj javnega življenja tudi v Španiji. Revolucija proti monarhiji je španske katoličane popolnoma presenetila. Da je ta razvoj šel v skrajno levo ter se je z vso sovražnostjo obrnil proti katoliški Cerkvi, se je zgodilo med drugim tudi radi tega, ker katoličani javnega mnjenja niso obvladovali. Nekrščanske struje, ki jih je dirigiral na eni strani meščanski liberalizem s framasonstvom na čelu, na drugi strani radikalni nekrščanski socializem, so zajele politično življenje, še preden so se katoličani tega zavedli. Brez krepkega orožja dobrega, na višini stoječega časopisja so bili mahoma postavljeni pred gotova politična dejstva in — pred preganjanje katoliške Cerkve. Ako bi bili španski

katoličani žrtvovali nekaj tisočakov za dobro časopisje, bi si bili prihranili milijonske vrednote, ki so jih zgubili, ko so postala samostanska in cerkvena poslopja žrtev plamenov, katere je zanelila od nekrščanskih časopisov nahujšana tolpa.

Ta dva primera: Mehika in Španija, bi morala katoličane vzbuditi iz mrtvila nezavednosti in brezbržnosti, kar se tiče časopisja. Napoleon Veliki, francoski cesar, je izjavil o časopisju, da je velesila. Katoličani se nismo zavedali, kako resničen je ta izrek. Zato se je zgodilo, da nas je ta velesila tolikokrat premagala. Nismo razumeli, da bi si jo napravili zaveznico, zato je nastopila proti nam. Od znanosti se katoliški Cerkev ni treba ničesar bati. Kar je prava znanost, ne more veriti in Cerkvi škodovati. Kar pa širijo v široke ljudske mase nekrščanski časniki in listi, to ni znanost, to so domneve, to je laž, to je natolcevanje, to je zavajanje ljudi in brezvestno hujskanje. Največji sovražnik katolicizma je nekrščansko časopisje. Veliki naš narodni učitelj škof Slomšek je imel prav, ko je pisarje nekrščanskih knjig in časnikov ožigosal kot pomagače samega hudobca.

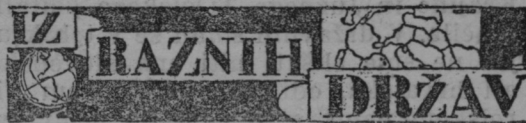
Mehika in Španija uči, kaj je katoliško ljudstvo brez katoliškega časopisja. Mehika in Španija uči, kako prav so imeli rimski papeži, ki so katoliškemu ljudstvu tako nujno klicali v spomin njegove dolžnosti do dobrega, krščanskega časopisja. Tolikokrat je prišla iz Rima opominjevalna, očetovska beseda o tem, kako je dolžnost vseh katoličanov širom sveta, da odklanjajo in zavračajo nekrščansko časopisje, naj se jim ponuja pod to ali drugo krinko, ter na vso moč podpirajo katoliški tisk. Kolikokrat je bila ta

beseda, ki je šla iz najvišje, od Boga postavljene opazovalnice sveta, narodu in državi, bila preslišana! V nesrečo je to bilo tem tistim posameznikom in narodom, ki so jo preslišali. Kesali so se, ali pa se bodo vsi prej ali slej. Podpora slabih knjig in časnikov je sodelovanje s slabim. Skrb za razširjenje in napredok krščanskega tiska pa je dobro delo.

Zavedajmo se torej svojih dolžnosti do krščanskega časopisja! Potrudimo se, da te dolžnosti izvršujemo vsak v okviru svojega stanu in svoje zmoglosti! Bavarski škofje so v svojem pastirskem listu meseca septembra tega leta o tem zapisali naslednje uvaževanja vredne besede: »Ni treba posebej poudariti, da važnost katoliškega tiska v sedanjem času ni manjša, marveč je postala veliko večja. Zato zasluži delo katoliškega tiskovnega društva, katoliško dnevno časopisje, katoliški listi in katoliške knjige našo posebno podporo. V katoliško hišo spada katoliški časnik, ne pa protikatoliški list in protikatoliška knjiga. Kdor si ne more naročiti katoliškega dnevnika, naj ima katoliški tednik. Naj duhovniki posvečajo posebno pozornost pokrajinskim listom, ki so povsod za nas opora in moč. Od vseh strani se dela na izpopolnitvi ljudskih knjižnic. Duhovščina naj se potruži, da katoličani v tem oziru ne zaostanemo ter da ne bi sovražnik s svojimi podvzetji in ustanovami zasejal plevel na njivo Gospodovo. Veliko knjig in časnikov, ki potujejo od hiše do hiše, iz roke v roko, skriva in nosi v sebi mnogo strupa in nesnage.« Pomenljive besede, ki naj ne bi šle mimo nas brez vpliva in brez učinka!

Papežev zastopnik v Mehiki, nadškof Leopold, je bil na povelje vlade izgnan v vojaškem letalu.

Francozi in Angleži bi radi rešili razorožitveno konferenco. V Ženevi zborujoča razorožitvena konferenca ne more nikamor, ker nobena velesila neče popustiti glede oboroževanja in ker Nemčija zahteva enakopravnost v orožju z drugimi državami. Seje razorožitvene konference so odgodene, ker se je podal francoski ministrski predsednik Herriot v London, kjer se posvetuje s predsednikom angleške vlade Macdonaldom, kako bi se še dalo ženevsko razorožitveno delo rešiti pred popolnim razpadom.

Italijanska fašistična stranka je dobila nova pravila, ki dajejo Mussoliniju diktatorsko oblast nad velikim fašističnim svetom in direktorijem.

Ruski diktator Stalin izključil iz stranke opozicijo. V sovjetski Rusiji se vedno bolj jači opozicija proti kolektivnemu agrarnemu gospodarstvu, ki je delo diktatorja Stalina in je doživelo polom. Kmetje se upirajo neznošnim bremenom kolektivizacije in radi tega trpi tudi prehrana delavstva po mestih. Kmetje in uvidni delavci so že odločno za to, da bi se vrnila ruska gospodarska politika k osebnemu gospodarstvu na podlagi zadružništva. Oče popolnoma zavožene gospodarske politike Stalin je radi dvigajoče se opozicije bil v hudih škripcih in je dosegel izključitev 20 odličnih članov boljševiške stranke, katerim načeljujeta Zinovjev in Kamenjev, iz stranke. Uradno obvestilo pravi o izključitvi, da je stremila opozicija za strmoglavljenjem Stalina in za ustvaritvijo meščanske stranke s pomočjo bivših premožnih kmetov — takozvanih kulakov.

Japoncem nagajajo v »neodvisni Mandžuriji« roparski kitajski oddelki, ki povzročajo vstaje in napade na japonske postojanke. Japonska se je odločila, da bo pokončila vse kitajske oddelke, ki so razkropljeni po celi Mandžuriji.

Mehika gre naprej v kulturnoboju razpoloženju. V Mehiki bodo sklenili skoro gotovo zakon, po katerem bodo izgnani iz države katoliški duhovniki in jim bodo odvzete državljske pravice. Cerkve bodo spremenili v šole in telovadnice.

PO SVETU KATOLIŠKEM

Pomenljiva 50letnica. V soboto dne 8. oktobra so slavili v Travniku v Bosni 50letnico tamošnje jezuitske gimnazije. Jubileja se je udeležil poleg vrhbosanskega nadškofa dr. Šariča še zagrebški nadškof dr. Bauer, mostarški škof Alojzij Mišić in banjaluški škof Josip Garič. Program pomenljive proslave je bil zelo bogat in pristrčen.

Verouk na Južnem Tirolskem. Fašistična Italija je vse šolstvo Julijske Krajine in Južnega Tirolskega poitalijančila. V državnih šolah se v teh krajih ne sme slišati niti ena slovenska ali hrvaška, odnosno na Južnem Tirolskem nemška beseda. Ko je državna šolska oblast leta 1928 odredila, da se mora verouk v šolah poučevati izključno v italijanščini, so slovenski, hrvaški in nemški duhovniki sklenili, slovensko, hrvaško, odnosno nemško deco poučevati v verouku izven šolskih poslopij v cerkvah ali župniščih. Državna oblast je delala tem duhovnikom velike težave, odnosno na mnogih krajih verski pouk v materinščini onemogočila. Dne 15. septembra t. l. je bil izdan kraljevi odlok, s katerim se odreja, da se šolskemu uradu v Tridentu na Južnem Tirolskem priredi 30 italijanskih duhovnikov, ki bo-

do nemškim otrokom v šolah delili verski pouk v italijanskem jeziku. V mestih Bocen in Meran pa so že dalje časa namenjili italijanski duhovniki, da v šolah poučujejo deco veronauk v italijanščini, tako odtegujejo nemško deco nemškim duhovnikom, ki jo poučujejo in vzgojujejo v materinem jeziku.

Delo katoliških redovnikov in redovnic. Leta 1931 je na Nemškem nad 20 tisoč redovnikov in redovnic bilo zaposlenih v strežbi bolnikov, 1 in pol milijona ljudi, ki so bili bolni, je pri njih iskalo pomoči in postrežbe. Pod varstvom in oskrbo redovnikov, odnosno redovnic, je bilo 20.000 ljudi v blaznicah, 131.325 v zavodih za slaboumne in epileptične, 10.000 v zavodih za slepe, gluhe in pohabljenice, 94.655 v hiralnicah, nad 28.000 žensk v domovih za matere in porodnice. To ogromno delo so vršili redovniki in redovnice po zavodih. Delovali pa so tudi izven zavodov po hišah, kjer se je naselila beda, bolezen in siromaštvo. Na teh postojankah je delovalo v celi Nemčiji nad 10.000 redovnikov in redovnic. Veliko je tudi njihovo delo v področju vzgoje otrok. Nad 800 tisoč otrok je obiskovalo otroške vrtce in slične zavode, ki jih vodijo katoliške redovnice. Nad 200.000 deklet je obiskovalo gospodinjke in razne strokovne šole pri katoliških redovnicah, nad 200.000 otrok je našlo sprejem, pouk in vzgojo v sirotišnicah, oskrbovalnicah in vzgojevalnicah, ki so v redovniških rokah. Priznalno in pohvalno je tudi treba omeniti delo samostanov in katoliških zavodov pri podpori brezposelnim. Tako so n. pr. samo v Monakovem — glavnem mestu Bavarske — lansko leto 4 moški samostani razdelili brezplačno ubogim in brezposelnim nad 4474 centov kruha, 42.404 obedov in 65.700 porcij juhe. Tudi drugi samostani so slično delovali, da odpomorejo bedi brezposelnih. Lansko leto so v Nemčiji samostani in drugi katoliški dobrodelni zavodi brezplačno razdelili 42 milijonov hranitev ljudem. Poleg hrane so delili ubogim in brezposelnim perilo in obleko. Proti takšnemu udejstvovanju ljubezni do bližnjega ne morejo nasprotniki, svobodomisleci in socialisti, postaviti ničesar, kar bi le od daleč bilo temu podobno. Zabavljati znajo, pomagati pa ne znajo in tudi nočejo.

Španija izganja redovnike. Španskim framasonom in socialistom ni dovolj, da so izgnali jezuite ter zaprli njihove šole, lotili so se tudi šolskih bratov. Župan v Alciri — pri Valenciji — je z nekaterimi policisti prišel v hišo šolskih bratov in zahteval, da pride njihov ravnatelj. Zapovedal mu je, da morajo šolski bratje tekom ene ure zapustiti zavod, ki je njihova last. Ako tega ne storijo, jih bo s silo izgnal iz njihove hiše. Ravnatelj je ugovarjal proti tej nasilni odredbi in zahteval, naj se mu da prilika, da more na višjem mestu izjaviti svoj protest. Župan tega ni dopustil, marveč je vztrajal pri zahtevi, da morajo šolski bratje tekom ene ure ostaviti svojo hišo. Bratje so hitro spravili skupaj, kar je bilo last

posameznikov, ter so zapustili hišo pri stranskih vratih. Medtem se je pa pred glavnimi vrati zbrala velika množina ljudi, ki je burno protestirala proti odhodu šolskih bratov, toda protest ni pomagal, bratje so medtem moralno oditi pri stranskih vratih. Kot vzrok tega postopanja proti šolskim bratom se navaja, da država nima poslopja za svojo šolo, zato so morali šolski bratje bežati iz lastne hiše. V svoji šoli so stotinam otrok ubožnih staršev dajali brezplačen pouk in izvrstno vzgojo. Zato so jim framasoni in socialisti vzeli hišo, ki je bila njihova lastnina. Tako se dela na Španskem za komunizem in boljše vize.

„Domovina“ in „Kmetški list“

Oba dva lista sta svoje predale na široko odprla razpravi o kmetijskih dolgovih in o načinu, kako naj bi se izvršila razdolžitve. Naposled pa je »Domovina« 13. oktobra t. l. objavila članek z naslovom »Krivi preroki« kot odgovor na vrste, ki jih je neki M. I. iz Rakitovja napisal v »Kmetškem listu« št. 40 in v katerih med drugim tudi trdi, da »Kmetški list« edini zastopa in zagovarja interese kmetov, »Domovina« pa piše v trgovskem duhu. Svoj čas sta »Domovina« in »Kmetški list« sklenila med seboj pobratimstvo, sedaj pa sta si v laseh radi vprašanja razdolžitve kmetov. Ali in kako dolgo se bosta lasala med seboj, nas ne zanima. Navesti pa hočemo iz zgoraj omenjenega članka »Domovine« naslednje besede: »Resnici je treba pogledati vedno v obraz in jo naravnost povedati. Vsi vemo, da je bila po vojni obrestna mera celo pri zadružnih denarnih zavodih dokaj višja od 6 odstotkov in je znašala najmanj 8 odstotkov. Kakor so sedaj denarne razmere na denarnem trgu, ni pričakovati, da bo kdo resno razpravljal o štiriodstotni najvišji obrestni meri za posojila, kakor predlaga to gospod M. I. iz Rakitovja. Res je, da bo že velik uspeh, če se bo, kakor čujemo, znižala najvišja obrestna mera na vključene dolgove na 8 odstotkov. Kdor drugače govori, zahteva nemogoče reči, zavaja nepoučene ljudi v lažne nade in dela vtis zelo neresnega pisca. Načelo, da je treba pač veliko zahtevati, če hočeš sploh kaj dobiti, je sicer prav pripravno za sejemske meščarje, ne pa za obravnavanje tako važnega vprašanja, kakor je razdolžitev kmetov. Ni namreč tisti pravi kmetški prijatelj, ki mnogo obeta, temveč tisti, ki piše resnico, čeprav je bridka. 14 let že pitajo razni neodgovorni preroki kmeta z lažnimi obljubami in bi sodili, da je skrajni čas, da pometemo s to navlako.«

NOVICE

Osebnostna vest. Naš sotrudnik gospod podpolkovnik v pokoju Davorin Žunkovič se je začetkom oktobra t. l. pre-

selil iz Maribora v Ptuj, Ljutomerska cesta 22.

Nesreča. Pod voz je prišel dne 13. t. m. 23letni viničarjev sin Ignacij Matko iz Spodnje Velke pri Mariji Snežni na Aleksandrovi cesti v Mariboru in mu je zlomilo desno nogo.

Lokomotiva ga je razmesarila. Mariborski železniški most ima vojaško stražo. V noči na 13. oktobra je nastopil stražo Izet Težulovič, rodom Albanc iz Makedonije. Po neprevidnosti je zašel na železniški tir, kjer ga je zagrabila iz kurilnice prihajajoča lokomotiva in ga popolnoma razmesarila.

Ustrelila moža in sebe. V torek 11. oktobra se je odigrala v Mariboru na Koroški cesti ob četrti na osmo uro zvečer družinska žaloigra, ki je zahtevala dve smrtni žrtvi. Znani in ugledni mizarški mojster Anton Viher, star že 60 let, in njegova 52letna žena Ana, nista živela zadnji čas v bogznaj kakem medsebojnem sporazumu. Žena je bila močno bolna in jo je razburjalo večerno odhajanje moža. Omenjenega večera sta se oba zakonca zopet sprla v kuhinji, žena je odbrzela v sosedno sobo, se pojavila pred možem s samokresom, ustrelila dvakrat in ga zadela v dlan leve roke in v prsa. Zadet je ves preplašen zbežal na dvorišče, od tam je hotel na svoj vrt, pri vratih ga je dohitela zasledovalka in oddala nanj iz neposredne bližine še en strel v levo senco. Viher je bil takoj mrtev. Po moževi smrti je nesrečna ženska postavila še sebi revolver na senco in se zadela v možgane tako, da je koj po prepeljavi v bolnico izdahnila. Slučaj starostne in vsega pomilovanja vredne družinske žaloigre je pretresel celi Maribor, ker je rodbina Viher na zelo dobrem glasu in se jej je godilo tudi v denarnem oziru udobno.

Pazite pri nabiranju in zavživanju gob! V zadnjih deževnih dneh so se pojavile po vseh gozdovih obilice vseh mogočih gob. Posebno v bližini mest in trgov je kar mrgolelo po šumah nabiralcev gob. Ljudje so tolikokrat preveč neprevidni pri nabiranju in pri uživanju gob. Koliko neprevidnežev se je že smrtno zastrupilo z uživanjem strupenih ali tudi skvarjenih gob. Dne 10. oktobra se je zastrupila v Mariboru na Pobrežju na Zrkovski cesti tročlanska družina z gobami in bi bila zgubljena, da ni bil pozvan pravočasno rešilni oddelek, ki je prepeljal zastrupljene v bolnico.

Padel s skednja in se ubil. V Slivnici pri Mariboru je padel s skednja pri spravljanju slame 50letni pomožni delavec Franc Kovaček tako nesrečno, da si je zdrobil lobanjo in je umrl po prevozu v bolnico.

Onečaščeno farno pokopališče. Na mirodvoru župnije Št. Janž na Dravskem polju je neka surovina v noči na 13. oktobra prevrnila, razbila in razdejala 30 nagrobnih spomenikov in križev. Ljudstvo je skrajno ogorčeno radi nečuvenega svetoskrunstva in pričakuje nestrpno izsleditev podivjanega krivca.

Precejšen roparski plen. V noči od 10. na 11. oktobra je bilo vlomljeno v

trgovino Rajmunda Dimnika pri Sv. Miklavžu pri Mariboru. Vlomilska tolpa je odnesla manufakture in raznih špecerij za 20.000 Din in nato je izginila v deževno noč. Treba poudariti, da je bil izvršen v isto trgovino že pred mesecem vlom in so precenili škodo na 10.000 Din. V obeh slučajih so bili vlomilci najbrž cigani.

Roparski cigani v rokah pravice. Neumornim orožnikom iz Tezna pri Mariboru se je posrečilo izslediti cigansko tolpo, ki je v noči na pretekli torek opleniла Dimnikovo trgovino v Sv. Miklavžu na Dravskem polju. Cigane so izsledili v betnavskem gozdu, kjer so se čisto natihoma utaborili v goščavi. Našli so pri njih del naropanege blaga, večino pa so bili že razprodali po kmetih. Orožniki so aretirali 10 roparjev ter jih oddali v zapore mariborskega sodišča. Naropano blago bo dobil oškodovani trgovec deloma povrnjeno, ker so znani kupci, ki so prevzeli od ciganov blago po neverjetno nizki ceni. Opozarjamo pri tem kmetско prebivalstvo, da naj bode pazljivo pri nakupu blaga od nepoznanih, včasih celo ciganskih prodajalcev. Blago, ki je poceni, gotovo ni prišlo v roke prodajalca po pošteni poti. Take krošnjarje je takoj prijaviti najbližnji orožniški postaji, pa bo kmalu mir pred vlomi in ropi po deželi.

Smrtna žrtev fantovskega pretepa. V noči 13. oktobra je prišlo v Vrčičah pri Zgornji Sv. Kungoti med fanti do pretepa. Drugo jutro so našli ob cesti

v bližini posestnika Esnika mrtvega Franca Potrč iz Vrčič.

Voz mu zlomil obe nogi. Viničar M. Papež z Rodnega vrha pri Ptujju je vozil vino. Pri zaviranju je zašel pod voz, ki mu je zlomil obe nogi.

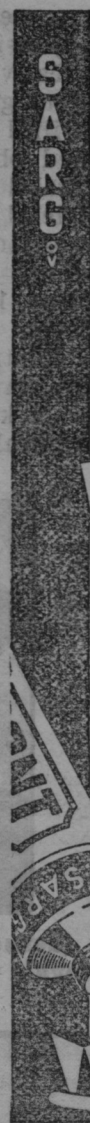
Krvav zaključek vinske trgovine. Po zaključku vinske trgovine nekje pri M. Nedelji se je vračal v noči proti Veliki Nedelji 22letni dninar Kranjc Janez. Na povratku je bil omenjeni napaden iz zasede od petorice fantov, ki so ga pobili do nezvesti in mu prebili na več mestih lobanjo. Težko poškodovanega so prepeljali v ptujsko bolnico.

Zaboljaj v srce. V Ižakovcih pri Belincih v Prekmurju je zabodel 36letni delavec Alojzij Domiter iz Ljubosumnosti 28letnega posestnikovega sina A. Petka. Zabodljaj z nožem je zadel žrtev naravnost v srce in je nastopila smrt takoj.

Šramba smodnika zletela v zrak. V noči 10. oktobra je zletela v zrak iz nepojasnjene vzroka zaloga smodnika, ki je bila last trgovca Martina Šumra v Konjicah. Smodnišnica je bila iz betona, izven trga in je hranila kakih 20 kg smodnika. Eksplozija je močno prestrašila Konjičane, sicer pa ni napravila nobene druge nesreče.

Porodniški oddelek celjske javne bolnice je bil slovesno otvorjen in blagoslovljen v nedeljo dne 16. oktobra.

Otroka povozil. Dne 14. oktobra je zavozil s kolesom rudar Ivan Korodej iz Zabukovce pred trgovino trgovca g. Ravnikarja v Celju v gručo otrok in

Izmed 10 ljudi jih ima 7 zobni kamen

...dobi
ga pa lahko vsak!

Izgubljeni zobje —
izgubljena mladost!

Nič ne kazi človeka bolj, kakor če je škrbast nobena reč pa ne škoduje zobem bolj, kakor zobni kamen! Ohranite si svoje dragocene zobe — odvrnite nevarni zobni kamen s tem, da čistite zobe vedno s Sargovim Kalodontom! Pri nas je Sargov Kalodont edina zobna krema, ki ima v sebi učinkoviti sulforicinov oleat po Dr. Bräunlichu. On odpravi polat goma zobni kamen in ohrani zobe močne in zdrave!

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

je zlomil pri tem 8letnemu Stanku Samca iz Spod. Košnice desno nogo.

Tatvina 1800 Din. Marica Zalar, zasebnica iz Trbovelj, se je oglasila pri borzi dela v Celju in je pustila zunaj v veži kolo in torbico s 1800 D. Ko se je vrnila, je našla kolo, a torbica z denarjem je izginila z neznanim uzmo- vičem.

Avtomobil je zavozil na cesti med Žalcem in Sv. Petrom v Savinjski dol. v neki voz iz Gotovelj pri Celju. Sunek je strl na vozu sprednje kolo, podrl na tla konja, da si je zlomil nogo in so ga morali oddati konjskemu mesarju. Pa tudi avto se je poškodoval, človeških žrtev ni bilo.

Predržni vlomilci so se pojavili zadnji čas v ljubljanski okolici. Vlomilci kradejo predvsem živila.

Obesil se je dne 10. oktobra v Kočevju v hipni duševni zmedenosti tam- mošnji ugledni meščan, brivski moj- ster in hišni posestnik I. Herbst.

Obsojena roparska trojica. Novome- ško okrožno sodišče je obsodilo dne 14. oktobra radi vlomov, ropov in tatvin po Dolenjskem roparsko trojico: 33let- nega Antona Cizlja, pristojnega v Glo- boko, nekdanjega mesarskega pomoč- nika, na 13 let robije; 27letnega Ber- narda Gornjavca, rojenega v Nemčiji, pristojnega v Mirno peč, nekdanjega rudarja, na 5 let, in Franca Korena iz Loke pri Zidanem mostu, ki je tudi svojčas delal v rudniku, na 2 in pol le- ta robije. Obsojeni, ki so uganjali ne- pošteni posel v organizirani družbi, so kazni sprejeli.

Vlom v cerkev. V noči od 13. na 14. oktobra je bilo vlomljeno v župno cer- kev na Sori pri Škofji Loki. Bogos- krunski vlomilci so odnesli iz zakri- stije od ciborija srebrno in pozlačeno kupó, od keliha pateno. Iz tabernaklja je izginil ciborij s posvečenimi hosti- jami in od monštrance lunula. Taber- nakelj je bil zaklenjen in ključek na običajnem mestu v zakristiji. V bliž- njem gozdu so našli koščke ciborija in odlomke žarkov od monštrance, ki pa ni bila ukradena na Sori. Vlomlje- ni so še bili trije nabiralniki, a plen je bil kvečjemu 50 Din. Lopovi so si sve- tilo po cerkvi s svečo z oltarja, pušili cigarete in kresili z vžigalicami. Ško- da na Sori znaša 50.000 Din. Orožniki so na delu, da izsledijo bogoskrunske vlomilce.

Kladivo — zahvala za delo. K pose- stniku, mlinarju in žagarju Jak. Ga- letu na Petrovem pri Grosupljem na

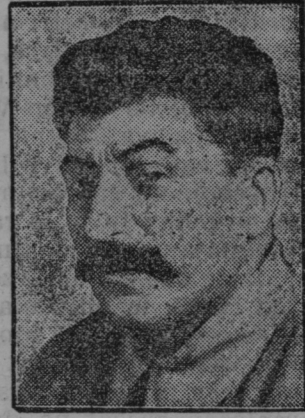
Kranjskem je prišel brezposelni Pri- morec Emil Lavrenčič in prosil za de- lo. Gale je vzel Lavrenčiča v službo, ko je pa bil slednji z delom gotov, ga je Gale odpustil. O tej priliki je došlo radi plače in odpusta med obema do prepira, v katerem je pograbil Lavren- čič kladivo in Galeta obdelal po gla- vi, da mu je pretresel možgane in ga je tudi sicer težje poškodoval.

Samoumor iz obupa. Dne 11. okto- bra se je obesil na Slančevem vrhu pri Škocjanu na Kranjskem 45letni oče 7 otrok, posestnik Franc Božnar. Obup- no dejanje je izvršil, ker je kot revež zgubil pravdo in bi bil moral plačati

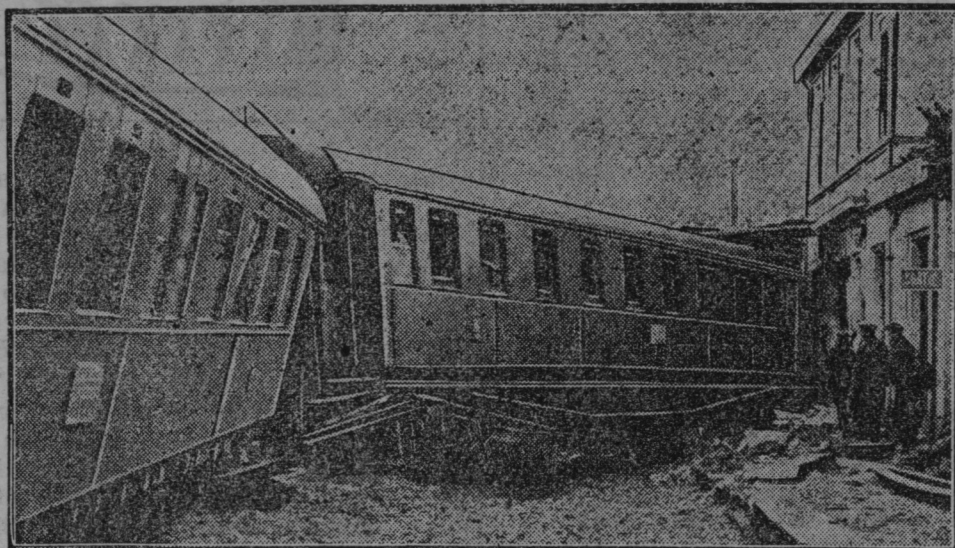
borih 300 Din stroškov, katerih pa ni zmagal.

Ušel smrti vsled udara strele. Pose- stnik Vodopivec iz Zloganske gore pri Škocjanu na Kranjskem je ob bližajo- či se nevihti tresel orehe. Izenada je urezala strela v oreh in kmetič je pa- del nezavesten na tla. Zavedel se je še le drugi dan po nesreči. Naključje je, kako je ušel smrti, ker je strela razpa- rala oreh in popolnoma razcefrala ob drevo prislonjeno lestvo.

Smrt vsled zastrupljenja. Dne 7. ok- tobra zvečer je umrla na Stari Fužini pri Bohinjski Bistrici na zastrupljenju 35letna kmetica Elizabeta Urh. Za ve-

Diktator Rusije Stalin (desno) je izključil iz stranke 20člansko opozicijo, ka- teri sta načelovala Kamenev (na sredini) in Zinovjev (levo).

Ekspresni vlak Paris—Basel je iztiril. Nesreča je zahtevala 16 ranjenih.

Po potresu prizadete grške rodbine prebivajo pod milim nebom.

Predsednik avstrijske republike Vilj. Miklas je slavil 15. oktobra 60letnico.

čerjo je skuhala lonec kave in se potem podala po drugih opravkih. Ko je vse opravila, si je natočila nekaj kave, pijača pa se ji je zdela čudno grenka in je dodala še nekaj sladkorja. S tem pa ni odpravila čudnega okusa in je stopila s kavo še k svoji sosedki Marjani Šestovi, češ, naj poskusi, kaj je s kavo. Soseka je tudi napravila požirek, ob istem času pa se je Urhova zgrudila na tla ter se začela zvijati v strašnih krčih. Soseka je hitro popila skodelico mleka in to jo je obvarovalo zastrupljenja. Elizabeta Urhova je pa po težkih krčih izdahnila. Sodno raztelesenje je ugotovilo smrt vsled zastrupljenja, a bo šele kemična razkrojitev ugotovila vrsto strupa. Mož žalostno preminule kmetice se je šele po nesreči vrnil s planin, kjer se je mudil po opravkih. Nesrečna Elizabeta je bila druga žena posestnika Urha. Prejšnja gospodinja na tem posestvu pa je umrla ravno pred tremi leti in sicer tudi na čuden način, ker se je zastrupila z nekim sadjem.

Avtobusna nesreča. Dne 13. oktobra se je na nevarni serpentinu prevrnil s potniki napolnjen avtobus, ki vzdržuje osebni promet med Gorico in Postojno. Vsi potniki so bili ranjeni, eden celo ubit.

== ==

Mi vemo, da za Vaše pridelke skoro nič ne dobite. Zato Vam tudi mi damo blago za ceno, ki je primerna Vašim dohodkom. Pridite v Maribor, Gosposka ulica 10, k **Antonu Macunu**, in se tam prepričajte. Samo eden primer Vam dam in to je: Moška suknena obleka Din 189, moško zimsko suknjo (štucer) D 240, ženski plašč 340 Din itd. 1119

Vodja Zdravstvenega doma
med. univ. dr. Jos. Vrtovec
se je vrnil in zopet redno ordinira
Maribor, Tattenbachova ul. 2
od 9-10 in od 2-4.

Povzročitelj največje poroke bankovcev.

Zadnje dni je padel v roke berlinske policije mož, katerega so iskali 7 let po celi Evropi. Aretirani ima na vesti največjo goljufijo z bankovci, ki je bila izvršena v škodo Portugalske banke leta 1927. Goljuf, ki si je nadjal ime Gaston Adolf Hennies, je izpovedal po aretaciji, da se piše v resnici Adolf Döring in je sin preprostega nemškega kmeta. Döring je obdolžen, da je naročil v Londonu pri angleški banki za tiskanje bankovcev Waterlow leta 1925 600.000 komadov Vasco de Gama bankovcev v imenu Portugalske banke in jih je spravil na Portugalskem v promet. Bankovci, s katerimi je bila izvršena goljufija, so bili pravi, bili so posneti po izvirnih komadih, ki so bili naročeni pri angleški banki od portugalske države leta 1922.

Leta 1926 je zašla Angola banka, ki se je ukvarjala v portugalski prestolici v Lissabonu s kolonialno trgovino, v velike težkoče. Računali so že s polomom bančnega podjetja, ki je uživalo največji ugled na Portugalskem, pa

V Londonu prireajo posebne tečaje, na katerih se učijo samci kuhinjskih del.

kar naenkrat je poravnala banka na zagoneten način dolgove in si je opomogla. Vsekako so bili ustanovitelji banke bogati možje, pa tudi oni so bili radi preveč drznih spekulacij ob premoženje in tako je ostal zopetni provit banke skrivnost.

Pojavile so se pa v javnosti govorice, da so Vasco de Gama bankovci v večjem obsegu v prometu, kakor bi to zamogla prenesti Portugalska ali narodna banka. Angola banka je dajala v promet leta 1925 čisto nove in neobrabljenе zgoraj omenjene bankovce in to v sumljivo velikih množinah.

Portugalska banka je hotela napraviti konec ljudskim govoricam in je dvignila celo serijo bankovcev od 7. 9. 1925 iz prometa. Po tem roku so bili Vasco de Gama bankovci brez vsake vrednosti. Prišlo je do prebridekega razočaranja. Državna banka je razpečala v celem 600.000 komadov bankovcev in kasirala jih je pa 799.680 komadov. Prišlo je do zelo stroge preiskave, ki je odkrila goljufijo.

Tiskarna za tiskanje bankovcev Waterlow v Londonu, ki je tiskala prave bankovce, je izjavila, da je bilo v spomladi leta 1925 na novo naročenih 600 tisoč komadov. Odposlanec Portugalske narodne banke je naročil tisk in je dotiskane zavoje bankovcev tudi osebno prevzel. Seveda sta bili izstava naročila in potrdilo sprejema tako dobro ponarejena, da je tiskarna nasledla goljufiji. Bankovce so utihotapljele na Portugalsko vse mogoče osebnosti tako, da je bilo koj veliko ničvrednega denarnega papirja v prometu. Več oseb, ki so bile dokazano udeležene pri tej največji goljufiji, je bilo aretiranih. Kolovodja vseh goljufov pa je pravčasno zginil. Bil je to mož, ki je trdil na Portugalskem, da je Gustav Adolf Hennies iz Berna. Utekel je v Brazilijo in tamkaj ga ni nikdo več zasledoval.

Portugalska narodna banka je tožila londonsko tiskarno za 700.000 funtov šterlingov in je pravdo tudi dobila na Angleškem. Obsojena tiskarna je iztoženo svoto plačala.

Hennies se je vrnil iz Brazilije v Berlin v trdni veri, da je javnost že pozabila na zločin. Baš ta brezbriznost je bila nadsleparju v pogubo. Berlinska policija je posedala o lisabonskem ubežniku vse podatke in je razkrinkala v neznanem potniku Döringu, ki je prenočeval v berlinskem hotelu, proslulega Henniesa, katerega je zasledovala zama celā Evropa 7 let!

Vinske sode, rezan in tesan les, bukova drva, cepano in žagano kolje prodaja ali zamenja za dober vinski mešt Gnilšek v Mariboru, Razlagova ulica 25.

Koledar „Slov. Gospodarja“

Med kmetskimi posestniki je že več let vpeljan žepni koledar. Do lanskega leta ga je izdajala bivša Kmetška zveza. Letos pa ga je izdal naš »Slovenski gospodar«.

Koledar je v celo platno vezan, ima svinčnik in je lepe žepne oblike. Ima sledečo vsebino:

Koledarski del.
Cirilica in latinica.
Poštne pristojbine.
Svet in domačija (članek).
Kr. banska uprava.
Kaj je s hmeljem (članek).
Protialkoholno gibanje in naš vinogradnik (članek).
Oporoka (kako se napravi, da je pravilna).
Pamet je boljše kot žamet (povest, v kateri so pojasnjeni in rešeni vsi spori, ki lahko nastanejo zaradi mej med dvema sosedoma).
Prva pomoč v nesreči (človeka).
Domača zdravila (za človeka).
Zdravljenje domačih živali.
Odplačevanje dolgov (članek in tabela).
Kako se mešajo umetna gnojila?
Sejmi za Štajersko, Kranjsko, Koroško in Prekmurje.
Tabele za preračunanje lesa.
Kako postopati pri zavarovanju in požarih? (članek).
Koledar brejosti (tabela).
Kako snažimo madeže? (tabela).
O prehrani (članek).
Prva pomoč pri porodih domačih živali.
Kmetijsko knjigovodstvo z raznimi tabelami.
Beljezni papir.

Skupno 276 strani!

Koledar stane Din 10.—. Ako ga kdo naroča po pošti, naj priloži znamk za Din 11.—. Na naročila brez plačila vnaprej se žal ne moremo ozirati. Naklada je trikrat manjša od lanske in se ponatis radi višjih cen papirja in platna ne bo izvršil. Kdor hoče torej koledar imeti, naj ga takoj naroči pri

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

★

Ali je denar doma varen?

Mnogo se je zadnje mesece govorilo in begalo ljudi, da denar v posojilnicah in hranilnicah ter v bankah ni varen. Nekateri so »farbali«, da bodo denarni zavodi morali brisati kmečke dolgove in da bodo potem vlagatelji izgubili polovico ali še več od svojih vlog. Kmetijski minister dr. Demetrovič je zdaj izjavil, da se kmečki dolgi ne bodo brisali in da vlagatelji ne bodo izgubili nobenega dinarja. So bili tudi taki, ki so hujskali ljudstvo, da bo država najela notranje posojilo in bo zato kratkomalo vzela denar iz denarnih zavodov. Kako neumno je bilo to hujskanje, lahko vidimo iz tega, da imajo denarni zavodi denar izposojen pri kmetih, obrtnikih in trgovcih; denarni zavodi nimajo niti toliko gotovine, da bi mogli vlagateljem izplačati v najnujnejših slučajih njihove vloge. Država bi torej v denarnih zavodih ne dobila denarja, ker ga ti nimajo. Kje pa je torej denar? Denar nekateri ljudje doma skrivajo po nogavicah, po kletah in drugod. Tam se torej mora denar iskati! Ker država ne mara inflacije in torej ne bo tiskala novih bankovcev, gotovina pa je za plačila pri

kmetijstvu, v obrti in v trgovini neobhodno potrebna, zato so skovali pametni finančniki tale predlog: Kakor leta 1920, tako se naj žigosajo ali štemplajo vsi bankovci v državi. Pri žigosanju se vzame vsem, ki imajo doma preveč gotovine in je nočejo naložiti v denarnih zavodih, 20 odstotkov gotovine proč. Od denarja, ki je vložen v posojilnicah, hranilnicah in bankah, pa se ne odvzame nič. Kdor ima torej denar doma, bo po tem predlogu izgubil 20 odstotkov, kdor ga pa ima naloženega v denarnem zavodu, ne bo nič izgubil. Finančnik, ki je prišel na to pametno misel, je razborit mož in zasluži, da se ga vsestransko upošteva. To postopanje bo vprašanje gotovine v najkrajšem času temeljito rešilo. Najbolje bo za vse, ki imajo denar doma skrit, da ga dajo pravočasno v denarne zavode, kjer se jim v slučaju žigosanja ne bo nič odtegnilo.

★

Na račun ubogih vinogradnikov.

Slov. gorice, 13. okt.

Že dalje časa sem vinogradništvo vsled krize v vinski trgovini naglo propada. Ako pa se uresniči to, kar nameravajo storiti nekateri vinski trgovci, bo vinogradnik v kratkem čisto na tleh, ker mu vinogradi ne bodo nosili dobička, marveč mu niti stroškov ne bodo krili.

Trgatev se je v okolici Ormoža in Ljutomera te dni v splošnem začela. Mošta bo precej in kakor kaže, bo tudi dober, čeravno lanskega letnika po kakovosti najbrž ne doseže.

Ljudstvo se je trgatve vnaprej veselilo, ker je upalo, da s primerno prodajo mošta dobi vsaj nekaj denarja za kritje najnujnejših stroškov. Sedaj pa je zavladala med vinogradniki pobistost. Povzroča jo nastop nekaterih večjih vinskih trgovcev, ki nameravajo mošt kupovati po tako nizki ceni, da je naravnost nesramno. Mošt naj bi se plačal po 6 para za stopinjo sladkorja. Tako bi dobil vinogradnik za mošt, ki bo imel 20 stopinj sladkorja, 120 para. Boljši mošt bi se naj izredno plačeval po 7—9 para. Ako bodo vinski trgovci kupovali mošt res po teh cenah, je večina vinogradnikov takorekoč ubita. Mnogi so se pri izplačevanju delavcev zadolžili in so upali, da dolgove ob odprodaji mošta odnosno vina poravnajo, a če bodo morali prodajati po tako sramotni ceni, niti izdatki ne bodo pokriti, a kje je plačilo za trud in skrb? Kako se naj vinogradniki prehranijo, in kako naj plačujejo davke ter zadostijo drugim plačilnim obveznostim, ko drugih dohodkov v splošnem nimajo?

Lani se je mošt prodajal po 2—4 Din in vinogradniki so tožili, da s tako ceno ne morejo izhajati. Kako bodo izhajali pa letos, če ostane pri cenah, ki smo jih zgoraj navedli? Ako oblast želi, da vinogradnik ostane v gospodarskem oziru pri življenju, in da bo lahko zadostil svoji davčni obveznosti, takih cen ne sme dopustiti. Najnižja cena, ki bi se naj plačevala za mošt, bi mo-

rala biti vsaj 2 Din za mošt, ki ima do 18 stopinj sladkorja, kar pa je boljše ga mošta, bi se pa moral plačevati dražje. Tako se bo vinogradnik vsaj deloma obvaroval propada.

★

OTVORITEV IN BLAGOSLOVITEV NOVEGA DOMA KMEČKE HRANILNICE IN POSOJILNICE V PTUJU.

Zgodovinsko važni dan za Ptuj in za celi ptujski okraj je dan 10. oktobra 1932. Ta dan je bil tvorjen in blagoslovljen novi dom naše Kmečke hranilnice in posojilnice. Veličastni dom stoji sredi mesta, kjer je nekaj stala mala vojašnica, in je sad 22letnega nesebičnega združnega dela. 21 vrlih mož se je združilo dne 5. maja 1910, da so ustanovili za ptujski okraj, predvsem za kmetško ljudstvo, nov skupen denarni zavod, kateremu so dali ime »Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj«. Za načelnika nove zadruge je bil izvoljen vrli Jurij Kuhar, kmet v Brstju, ki ji še danes v kljub visoki starosti 84 let načeluje z nezmanjšano ljubeznijo in skrbnostjo. Od drugih članov prvega načelstva sta v načelstvu zdaj še samo dva: župnik Ferdo Pšunder in posestnik Martin Toplak; štiri odborniki-ustanovitelji pa so umrli: župnik Jožef Ozmec, posestnika Matija Žgeč, posestnik Janez Vrabl in posestnik Janez Kreffl. Dolgih 22 let je živela posojilnica mirno in varno zavetje v prostorih minoritskega samostana v Ptuj, najprej v samostanskem poslopju, potem pa v stanovanjski hiši. Odborniki so opravljali svoje posle brezplačno, iz ljubezni do svojega ljudstva. Sad dolgega, 22letnega, vestnega poslovanja in varčevanja je novi posojilniški dom, katerega si je posojilnica postavila lani in letos. Načrt za novo stavbo je izdelal mariborski stavbenik g. Živic, vse delo je izvrševal skupno s ptujskim stavbenikom g. Treotom. Ko sta pa lani meseca oktobra vsled gospodarske krize morala oba ostaviti delo, je vodil vse posle tajnik posojilnice, g. Fras, sam. Z božjo pomočjo je delo srečno tudi dovršil. V priznanje njegovih velikih zaslug za novi dom mu je načelstvo odkazalo največje stanovanje v novi hiši. Dne 6. oktobra je komisija pregledala celo stavbo, dne 10. oktobra pa je bila otvoritev in blagoslovitev novega doma. Z ozirom na hudo gospodarsko krizo se je opustila vsa zunanja slovesnost. Bila je v prosti cerkvi samo svečana sv. maša, kateri je prisostvovalo načelstvo z nadzorstvom. Nato je odbornik g. župnik Pšunder blagoslovil novo hišo in hišni križ, in izročil stavbo in zadrugo v varstvo odličnemu sinu in svetniku slovenskega ljudstva škofu Slomšek. Načelstvo pa je v prvi seji, ki je bila po blagoslovitvi v novih uradnih prostorih, v vredni spomin otvoritve in blagoslovitve novega doma prav v Slomškovem duhu storilo velevažen sklep: znižalo je za vsa posojila obrestno mero za 1%. Tako je dan 10. oktobra 1932 prinesel veselje in olajšanje denarne krize tudi njim, ki najtežje občutijo breme neurejenih gospodarskih razmer, našim zadolženim kmetiskim domovom. Bog pa, ki je zavod ohranil in varno vodil dolgih 22 let, naj ga na Slomškov prošnjem ohrani in vodi še nadalje v rešitev, blagor in procvit našega ljubega slovenskega naroda!

★

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 15. oktobra so pripeljali šepharji 42 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo

po 12 do 13 Din, špeh 13 do 14 Din. Kmetje so pripeljali 10 voz sena po 75—100, 2 slame po 55—65, 17 voz krompirja po 0.75 do 1.50 D, 6 čebule po 2—3 (česen 8—10), 16 zelja po 1—4, hren 6—8. Jabolka 2—3, hruške 4—6, slive 1—2, breskve 2—5, grozdje 2.50—3, celi orehi 4.50—5, luščeni 16, kostanj 2.50—3, pečen 5—6, fižol 3—4. Srna 1 kg 8—10, zajec divji 20—25, jerebica 8—10, fazan 12—15. Mleko 2—3, surovo maslo 20—24. Kokoš 20—25, piščanci 20—50, gos 30—55, puran 35—60, raca 15—20 Din.

Mariborski živinski sejem dne 11. X. 1932. Prignanih je bilo 7 konjev, 16 bikov, 158 volov, 326 krav in 11 telet, skupaj 518 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 2.50 do 3.50 Din, poldebili voli 1.50 do 2, plemenski voli 1.50 do 2, biki za klanje 1.75 do 2.75, klavne krave debele 1.50 do 2, plemenske krave 1 do 1.50, krave za klobasarje 1 do 1.25, molzne krave 1.50 do 1.75, breje krave 1.50 do 1.75, mlađa živina 2.50 do 3, teleta 4 do 5 Din. Prodanih je bilo 344 komadov.

Mariborski svinjski sejem dne 14. X. 1932. Na ta svinjski sejem je bilo pripeljanih 259 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 60 do 80 Din, 7—9 tednov stari 100 do 125 Din, 3—4 mesece stari 180 do 250 Din, 5—7 mesecev stari 350 do 380 Din, 8—10 mesecev stari 400 do 460 Din, 1 leto stari 600 do 750 Din, 1 kg žive teže 6.50 do 7 Din, 1 kg mrtve teže 9 do 10 Din. Prodanih je bilo 182 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko mesto I. vrste 1 kg 8 do 10 Din, II. vrste 6 do 8 Din, meso od bikov, krav in telic 4 do 5 Din, teleče meso I. vrste 10 do 12 Din, II. vrste 6 do 8 Din, svinjsko meso sveže 10 do 14 Din.

DRUŠTVENE VESTI

Marija Snežna. Zadnji pa le nočemo biti. Tudi mi smo dne 25. septembra prav slovesno proslavili 70letnico smrti našega velikega škofa in mladolinjuba Slomškega. Ob pol desetih je bila slovesna pridiga o Slomšku, v kateri nam je g. kaplan očrtal cilje in pota

našega buditelja in vzgojitelja. Po končani službi božji je bila slavnostna akademija v čast možu, katerega si je naš slovenski narod izbral za svojega priprošnjika. Najprej je zbrano ljudstvo navdušeno zapelo Slomškovo pesem »Preljubo veselje«. Župnik Srečko Vršič je imel pozdravni govor. Sledila je deklamacija: »Slomšek, tvoja smrt je pesem čudovita« ter še druge deklamacije, med katerimi je naš pevski zbor zapel par krasnih Slomškovih pesmi. G. kaplan Janko Rojht je lepo in obširno orisal Slomškove ideje, delo in zasluge ter njegove skrbi, da se iz naroda, posebno iz mladine iztrebijo slabe navade. Končno smo zapeli spodbudno pesem »Povsod Boga«.

Mala Nedelja. Da se oddolžimo velikemu Slomšku, priredi tudi naše prosvetno društvo, ki nosi njegovo ime, v nedeljo dne 23. oktobra veliko Slomškovo proslavo v društvenem domu. Poleg govora o Slomšku prosvetitlju, prednašanja nekaterih njegovih pesnitev, bodo trije pevski zbori, jurjevski, tomaževski in malonedeljski, posamezno in tudi skupno nastopili z raznimi skladbami na Slomškovo besedilo. Skupno bodo proizvajali novo kantato »Vesolja dom«, ki nam jo je za letošnje Slomškovo obletnico blagovoli pokloniti skladatelj g. p. France Ačko iz Ljubljane. V zabavnem delu proslave pa vpriporijo domača dekleta veselo dvodejansko igro in ob sklepu zapoje združeni pevski zbori venček Slomškovih ponarodelih. Kdor se zaveđa ali želi zvedeti, kaj je bil Slomšek Slovincem, bo prišel na to proslavo.

Vojnik. Prišla je jesen, kateri bo sledila zima. Naše Prosvetno društvo se je na zimo že pripravilo. Ima v knjižnici že lepo zalogo novih knjig, ki so izšle v tekočem poletju. Zato vabi vse prijatelje lepih knjig, da pridejo čim prej na obisk v njegovo knjižnico. Knjižnica se nahaja v kaplaniji in je odprta vsako nedeljo po deseti maši od 11. do 12. maše.

Št. Janž pri Velenju. Dne 9. t. m. smo doživeli dan, ki bode častno zapisan v zgodovini župnije in se ga bomo še dolgo z veseljem in s ponosom spominjali. Prosvetno društvo je obhajalo 20letnico obstoja in Slomškovo proslavo v novi društveni dvorani. Po jutranjem sv. opravi, ki ga je imel č. g. Franc Kolenc, odposlanec Prosvetne zveze iz Maribora, je

Planinka čaj

Bahovec razredča kri, preprečuje poapnenje in vrača žilam potrebno elastičnost. Z uspehom ga pijejo proti poapnenju žil.

Zavitek Din 20.— v apotekah. 841

domači g. župnik blagoslovil dvorano in jo po kratkem nagovoru kot Slomškovo dvorano predal svojemu vzvišenemu namenu, nakar je društveni pevski zbor zapel primerno pesem. Vrhunec slovesnosti pa je bil popoldne. Vkljub skrajno slabemu vremenu se je v prikupljivo in krasno ozaljšani dvorani nabralo vse polno občinstva, prišla sta celo odlična pevka zbor iz Šmartna in Dobrne s požrtvovalnima pevovodjema. Spored obojne proslave je bil pester in obširen. Po pozdravu društvenega predsednika so se vrstile točke ena za drugo. Prijetnim zvokom tamburic je sledila mogočna naša pesem. Tri pesmi sta zapela skupno šmartinski in domači pevski zbor, katerih nastop je hotel dokazati in je tuda dokazal, da je pesem, ki jo pojo združeni zbori skupaj, nekaj veličastnega in silovitega. To se je spodobilo za 20letnico naše prosvete. Društveni podpredsednik pa je v krepkih črtah zarisal vso njeno zgodovino. Pri Slomškovi proslavi je pred lepo ozaljšano Slomškovo sliko deklamiralo Slomškove pesmi troje otrok trirazredne šole, en fant v imenu društva in eno dekle v imenu Marijine družbe. Domači pevski zbor je v moškem oziroma v ženskem zboru občutno zapel: Preljubo veselje in Predica, nakar je slavnostni govornik č. g. Franc Kolenc v izbranih in navdušenih besedah proslavljal škofa Slomškega kot prosvetnega delavca, od katerega se moramo učiti nesebično in požrtvovalno delati za »krst častni in svobodo zlatok«, za zveličavno in narodno prosveto ob ognjišču nove dvorane in v okrilju prosvetnega društva. Nastopil je še dobernski mešani in moški zbor, vsak z eno pesmijo, šmartinski pa kar s štirimi pesmimi, ter sta žela veliko prizna-

O koristi črvov deževnikov.

Črvi deževniki so pri nas prav dobro poznani in otroci po dežju včasih občudujejo kakega prav posebnega velikana, ki je dolg okrog 20 cm. Kmet, ki orje svoja polja, naleti pri oranju večkrat še na večje črve, o katerih ve, da so za poljedelca zelo koristni, saj mu rahljajo zemljo, katero počasi jedo ter prebavljajo. Pa niso ti črvi največji na svetu. Je še več drugih vrst črvov, ki sicer ne žive pri nas, ki pa so pravi orjaki v pisani prašumi. Tako je Anglež King odkril na otoku Ceylonu vrsto črvov, ki so

Bridka zgodba skopuha.

(Dalje.)

Pogledali so proti svetišču in videli, kako je dvignil modri, ki je očitno končal molitev, glavo, se obrnil in opazil trojico romarjev.

Navzočnost tujcev ga je potrla, ker so bili priča zamaknjenju. Takoj je zbral prisotnost duha, njegov častitljivi obraz se je raztegnil v dobrohotno smehljanje. Pozdravil jih je z roko in nagovoril:

»Sedite, otroci moji!«

Glas tujega svečenika je donel mehko. Njegov nekoliko polni, od bele brade obrobljeni obraz je pričal o častitljivosti starosti, njegove oči so gledale prijazno Mohameda iz Khadaka.

Tako po strani ga je izpraševal in Mohamed je pripovedoval iz svojega življenja, o skromnosti svoje hiše, o ženi, ki nima otrok. Delal se je reveža, kolikor je mogel in je tudi namignil, da životari začasno od dobrotljivosti obeh pridigarjev.

4

Slednjič je spregovoril modri:

»Znaš li, dobri Mohamed, zakaj sem hotel to vse vedeti?«

»Ne«, se je glasil svečenikov odgovor, a je zamolčal, kako nestrpno je čakal odgovor na to vprašanje.

»Poslušaj, svetniški mož, sveto je tvoje življenje, kakor sem razbral iz tvojih besed. Pred nekaj dnevi se mi je prikazala v sanjah sveta podoba preroka. Ustrašil sem se. Prerok me je nagovoril ter rekel, da gre pesek v uri mojega življenja h kraju. Predno bo pa konec z menoj, mi je zaukazal, naj romam na grob svetega Mame Hajani. Tukaj bom naletel na svetega moža, ki je moje vere in poklica. Temu svetcu se naj približam in mu zaupam svojo skrivnost. Glas iz moje notrajnosti mi šepetaje, ti si oni sveti mož.«

Tujec se je poglobil v molk, Mohamed iz Khadaka se ni upal niti geniti. Kar mu je bilo ravnokar prerokovano, mu je stiskalo srce in koprnel je še po nadaljnjih besedah modrijana.

nje. Pokazala sta, da nekaj znata. Ko je bil s tem spored proslave izčrpan, se je predsednik v toplih besedah zahvalil vsem, ki so k proslavi kaj pripomogli: č. g. slavnostnemu govorniku in Prosvetni zvezi, ki ga je poslala, vsem deklamatorjem in pevcem, vsem članom, ki so vneto pomagali pri preurejevanju dvorane in članicam-družbenkam, ki so se veliko trudile tako za okrašenje dvorane kakor tudi slavoloka, na katerem je blestel napis: »Dvajsetletnica prosvete — jubilej mladine vneta.« Ni pa tudi pozabil prvega odbora pred 20 leti in vseh odbornikov in članov v teh letih, posebno najdelavnejših: Jožefa Sedovnik, Ivana in Karla Gradišnik, ki jih je društvo izvolilo za svoje častne člane. — Z velikimi žrtvami je ognjišče postavljeno, ogenj na njem naj vedno gori in razsvetljuje duševno temo zmot ter ogrevaj mrzla srca. Vse farne organizacije se vneto poslužujejo Slomškove dvorane, da bo glavica, v njej naložena, prinesla obilnih obresti vsem! Slomškov duh pa vladaj v njej, da bo nad njo vedno božji blagoslov!

Sovjetsko šolstvo.

Nekdo se je izrazil, da so boljševiki na Ruskem glede šolstva daleč pred nami. Dotičnik pa seveda razmer gotovo ni nič poznal, marveč se je tako izrazil le iz simpatije do komunistov.

Kakor povsodi, so boljševiki tudi v šolo upeljali svojo metodo. V posameznih razredih so učenci, oziroma dijaki ustanovili svoje dijaške svete. Toda v 15 letih so ti sveti zrastle boljševikom čez glavo. V šolah ni bilo reda in še manj napredka. Marsikje so učenci ustrašovali učitelje. Njihovi sveti so določali, kaj mora učitelj učiti. Razuzdanost sovjetske mladine je prišla tako daleč, da je v neki šoli svet učencev na smrt obsodil učitelja, ker je ta javno pokaral predsednika sveta učencev. V Harkovu se je zgodil ta-le slučaj! Dijak Molov se je zaljubil v neko dijakinjo, ki je pa bila zaljubljena v mladega učitelja. Stvar je prišla pred svet

dijakov in ta je sklenil izgnati iz šole dotičnega učitelja, ker pri učencih zase odvzema »simpatije«. Sklep se je izvršil in učitelj je bil odstavljen.

V šolah torej ni bilo discipline in tudi ne nobenega napredka. Zato so klicali sovjeti za svojo »pjatiletko« iz celega sveta špecialiste, ker v svojih šolah niso nobenih vzgojili.

Sovjeti so spoznali, da tako ne more več dalje iti. Spoznali so svojo zmoto in letos so vse šolstvo postavili na staro podlago. Izdali so naredbo in natančno določili, kaj mora učitelj učiti v šoli. Neposlušni učenci se smejo po preizkušnji vseh sredstev izključiti iz šole od 1 do 3 let, ne da bi smeli med tem časom na kako drugo šolo prestopiti. Učiteljem in profesorjem se da zopet vsa oblast v šoli. V nižjih razredih se sveti učencev popolnoma odpravijo, v višjih razredih še ostanejo, toda nimajo nobene pravice, da bi kaj odločevali.

Seveda so dijaki z novimi naredbami bili marsikje nezadovoljni in so vložili proteste, a protesti niso nič pomagali. V eni harkovski šoli so aretirali 15 dijakov, ker so se uprli novi naredbi ter so organizirali javne politične nastope.

So pa še druge težave, ki tarejo sovjete. Njihovi listi pišejo, da bi letos moralo iti v šolo okrog 20 milijonov otrok. A kako bodo šli, ker ni šolskih poslopij? Samo v srednjevolžskem okraju bi morali pozidati okrog 200 novih šol, a pozidali niso niti ene. V Rostovu na Donu so pa več šolskih poslopij porabili v druge namene in otroci nimajo kam v šolo iti. To so upravnosne razmere!

Jednake težave so z učitelji. So pač premalo izobraženi in slabo plačani. Izmed vseh uradnikov dobijo učitelji plačo zadnji. In »Pravda« pristavlja, da morajo včasih čakati na plačo po 2 do 3 mesece. In kar se tiče izobrazbe pišejo »Izvestija«: Srednji stalež sodobnega sovjetskega učitelja v začetni šoli je 1—3 let. List »Rosija i Slavjan-

stvo«, iz katerega to posnemamo, pristavlja k temu: »To se pravi z drugimi besedami, vsi ti učitelji so prišli iz sovjetskega laboratorija. Boljšega priznanja svoje nevednosti boljševiki niso mogli izraziti.« Zato se pa vračajo k starim metodam!

Viničarski vestnik.

Viničarjem! Viničarji iz bližine Maribora imajo vsako prvo soboto in nedeljo v mesecu priliko izročiti svoje prošnje, potrebe in vprašanja, ki jih imajo do svoje strokovne organizacije. Nečelstvo Strokovna zveza viničarjev v Ljutomeru je določilo, da se vrše uradni dnevi tajništva zveze dvakrat na mesec v Mariboru in sicer v soboto od 10. ure naprej, v nedeljo pa od 9. do 11. ure. Urađuje se v novi palači zraven okrožnega sodišča. Pri vstopu pod napisom »Delavska zbornica« je treba vstopiti in iti po stopnicah naprej v 3. nadstropje. Na desni strani na vratih je napis »Jugoslovanska strokovna zveza«, tam in nikjer drugje je treba vstopiti; v tretji sobi naprej je naša pisarna. Vse posle organizacije in ki zadevajo izključno viničarje, tam osebno sprejema in rešuje tajnik zveze tovariš Peter Rozman.

Ruše. Čeprav vlada povsod huda denarna kriza, imamo pri nas vendar velike gospodarske izpremembe. Vse imetje pašniške zadruge na Lobnici je pretekli teden kupil lesotržec g. Marinc iz Ruš. Zadruga je imela velike travnike in pašnike, od katerih je letos dobila 85 vozov krme. Hlevi so novi, iz betona močno zidani. Toda gospodarilo se je slabo in tako je nastalo 345.000 Din dolgov. Za to svoto je zdaj g. Marinc prevzel zadružno posestvo. — Tovarnar g. Hinko Pogačnik pa je kupil Pahernikovo veleposestvo v Vuhredu za 1.200.000 Din, vrhu tega je glavni deležnik Mariborske tiskarne in ima v Domžalah obširno graščino. — Mnogo zabave so

Po mukapolnem molčanju je modri dalje razlagal:

»Verujem, ti si oni, do katerega me je poslal prerok. Hočem in moram se še prepričati, da ne bo zaupana Allahova skrivnost kakemu nevrednežu.«

Segel je pod plašč in privlekel izpod favdaste obleke čudno zmes iz tobaka in iz praženih korenin.

»To je korenina od čarovniške rastline askir, ki vsebuje moč, da spremeni baker v zlato. Brat, posedaš li bakreni novce?«

Mohamed, na katerega je napravil celi prizor silovit vtis, je iskal po vseh svojih žepih. Prsti so mu drgetali, v razburjenosti niti znal ni, kaj je držal v roki. Toliko se je le zbral, da je izvlekel novce štirjak in ga dal modrišanu.

Modri je vzel denar, ga položil v pipo, ga potrosil z zeliščem, katerega je imenoval askir. Naslonil se je in vlekel iz pipe. Pipa je zagorela, ne da bi jo bil prižgal, zel askir je širil nepopisno prijeten vonj.

Modri je potegnil parkrat prav globoko iz pipe, odkril pokrovec, jo iztresel — mesto bakrene štirjače je bil med pepelom košček zlata.

»Da, on je«, je kriknil modri mož ves vesel, »ti si svečenik, katerega mi je pokazal prerok, tebe je izbral, da mi slediš v poklicu, manjšati ter ozdravljati človeško zlo. Skrivnost bo zaupana tebi. Razodetje se ne bo razlilo na te danes, na uro sreče še moramo čakati. Sedaj je čas prekratek. Solnce stoji nad morjem, trenutek molitve se je približal. Kot znamenje razodetja vzemi seboj ta le košček zlata. Skrivnost ti bo zaupana ob uri, katero bo določil prerok. Otroci, pojdite, ostati moram sam v molitvi!« — — —

Med slovesnimi besedami je modri vstal in dvignil roke v blagoslov. Komaj je izgovoril zadnjo besedo, že se je zgrudil na tla. Glava mu je klonila na prsa, pogled mu je ostrmel, zatopljen je bil v globoko prikazen. Prerok se je pogovarjal z njim — — —

Čisto na tiho so se dvignili romarji in se odplazili v častitljivi grozi. Mohamed je tiščal košček zlata v roki in ni mogel razumeti neskonč-

dolgi po 70 cm in debeli okrog 1 cm in ½. Ti črvi kopljejo pod zemljo prave rove in izločajo prežvečeno zemljo nad temi rovi. Ta zemlja izgleda kot kaka mala krtina. — Kmalu za Kingom je odkril C. Keller na otoku Madagaskarju črve druge vrste, ki so dolgi celo nad 1 m. Tudi ti črvi niso največji na svetu, zakaj v Novi Kaledoniji ter Brazilji so odkrili dve vrsti črvov, dolgih poldrug meter. Ti črvi so že pravi orjaki in so dobili ime titani, oziroma anteji. — Končno so pa našli največje orjake med deževniki, ki so dolgi nad 2 m in debeli po več cm. Ti črvi žive v

Imeli Rušani pretekli torek in sredo, ko so na trgu mladi in . . . vrvoplesci kazali svojo umetnost. Precej razburil pa je duhove neki mož, ki se je na postaji vlegel na tračnice pred železniški stroj, ali za resnico ali šalo, se ne ve. Seve so ga drugi takoj potegnili na varno. — Tri vrle gospodinje nam je v kratkih presledkih ugrabila smrt: gospo Julijano Škerbinjek iz Smolnika, gospo Barbaro Mikuš in gospo Ivano Mašat iz Ruš. Blag spomin vsem trem!

Sv. Marjeta ob Pesnici. V soboto dne 1. t. m. nam je mrtvaški zvon naše župne cerkve naznanil tužno vest, da je Bog k sebi v boljše, varnejše in večno življenje poklical našo drago nam sosedinjo in prijateljico Marijo Čep, ženo posestnika Franca Čep v Vosku-Vukovje. Ob vsakem slovesu naših domačinov žalujemo in sočustvujemo s preživečimi sorodniki, pri tej izgubi pa nam radi njene groznosti zastane skoraj beseda. Naša blaga pokojna še je štela namreč komaj 38 let. Primožila se je pred 12 leti sem iz Partinja ter se z vso skrbjo in vnemo oprijela gospodinjstva na lepem Čepovem posestvu. Z neverjetno požrtvovalnostjo je skusila dvigniti in razbremeniti pred 4 leti skupno z možem prevzeto posestvo. Predpoldne s pridelki na trg, popoldne na delo, do polnoči spravljanje in priprava zopet za pot na trg, to je bil v bistvu dan njenega življenja brez pravega počitka, dan njenega prizadevanja in trpljenja. Kljub temu pa je bila vedno radostnega razpoloženja, saj je imela preko vsakdanjih muk pred očmi le blagostanje svoje družine in gospodarstva. Na tej plemeniti življenjski poti pa ji je zaustavila korak roka zločinskega mladostnika, ki je v družbi doslej le delno ugotovljenih storilcev dne 26. septembra v prvi temi od sosedna na poti domov napadel in težko ranil njo in njenega moža. Tem poškodbam je revica podlegla v soboto zjutraj, ostavila težko ranjenega, obupanega soproga, ostavila troje otrok: 12letno Gizelo, 8letnega Frančka in 4letnega Slavkota. Dne 3. t. m. smo pokojnico ob lepi udeležbi pogrebcev in šolske mladine spremili na njeni zadnji poti, ki je bila od doma do cerkve in spet od cerkve na pokopališče sam viden in glasen jok ter vzdih globoko ginjenih in sočustvujočih pogrebnih spremljevalcev. Pred hišo žalosti,

v cerkvi in na grobu je žalujoče tolažil z ganljivimi žalostinkami cerkveni pevski zbor. Na grobu pa je jokalo vse, staro in mlado. Pretresujoč je bil zlasti prizor ob koncu, ko je z otroci pokojnice brnila v jok in stok sožaljoča šolska deca, v njih sredini pa ihtel težko prizadeti mož s prek in čez prevezano, ranjeno glavo. To je bil prizor, ki trga vsakemu količkej mehkeemu človeku srce, prizor, ki si ga nikoli več ne želimo. Pretežno prizadetemu soprogu in prerano od svoje zlate mamice ločenim otročičem izražamo najgloblje sožalje, za blago pokojnico pa pošiljamo svoje goreče molitve! — Ne sedmini g. Marije Čep se je nabralo za katoliške misijone 170 Din. Vsem darovalcem stoterni: Bog plačaj!

Fram. Umrl je po večmesečni bolezni priljubljeni, pod domačim imenom Sekol znani gostilničar Jožef Finžgar. Ob obilni udeležbi se je vršil njegov pogreb dne 14. t. m. Naj mu sveti večna luč, njegovi težko preizkušeni gospej naše sožalje!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Za Slomškovo proslavo smo se tudi mi potrudili. Štafetnega teka k Slomškovegrobu se je udeležila tudi četa lovrenških fantov. Na Slomškovo nedeljo pa se je cerkvena proslava zaključila z lepo akademijo v dvorani: govor bogoslovca-domačina je osvetlil Slomška kot buditelja in prosvetitelja naroda; potem so se pa razen pesmi mešanega zbora vrstile deklamacije Slomškovih pesmi in spisov in petje njegovih pesmi, kar je pod vodstvom vrlih učiteljic šolska mladina podala prav mično. Nad vse lepo je bilo petje z rajalnimi nastopi, kar je mnoge gledalce ganilo do solz. Pa — saj Slomška Slovenci ne moremo nikdar preveč proslavljati: naj bi nas le prešnil njegov duh! — Upamo, da bo zdaj enkrat konec letošnjih požarov pri nas. K poslednjemu požaru naj z ozirom na poročilo v »Slov. Gospodarju« omenimo, da ni pogorela hiša kočarja Žunkoviča, ampak kočar kmeta Žunkoviča, ki jo je imel ob koncu vasi in sta v njej bivali dve revni stranki.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. V najboljših letih je Tončka Planinšek iz Spodnjih Pleter prvi dan oktobra zapustila to zemljo, ki ji je zadnje leto res bila dolina solz in trpljenja: pa je nosila to z veliko vdanostjo —

vsem v spodbudo. Kakor je nekdanj rada prepevala in molila, a tudi neumorno delala in si s tem nabirala nebeških zakladov, si jih je v trpljenju težke bolezni še obilneje množila. Ne le tretjeredna skupščina in deklška Marijina družba sta spremili svojo sestro, ampak velik pogrebni sprevod se je pridružil njeni zadnji poti, na kateri jo je spremljati tudi brat trapist p. Tomaž (starejši brat zaradi bolezni ni mogel priti), bratranec p. Gabriel iz Maribora ter domači in sosedni dušni pastir iz Gore. Pogrebne molitve in pesmi so izzvene, zdaj pa, blaga pokojnica, poslušaj rajske speve ter žalujočim domačim izprosi nebeške tolažbe!

Sv. Trije Kralji v Slov. goricah. V tukajšnji veličastni romarski cerkvi bodemo v nedeljo dne 23. oktobra obhajali god sv. Marjete Marije Alakok in praznik Srcu Jezusovemu posvečenih družin. V soboto zvečer bodo tu večernice in spovedovanje, v nedeljo pa rana in pozna služba božja s pridigami o posvetitvi družin božjemu Srcu. Na razpolago bodo trije spovedniki. Člani Srcu Jezusovemu posvečenih družin, domači in tuji, na veselo svidenje!

Savinjska dolina. Pozor! Po Savinjski dolini hodi neki mož z žensko in ponuja krivovarske knjige kot lekatoliško izdajo sv. pisma in druge knjige. Odstranite takega lažnjivega preroka! Če pa ste mu že nasledili na lim, vrzite te knjige v peč!

Gora Oljka v Savinjski dolini. Vsem posetnikom božje poti na gori Oljki se naznanja, da se vrši v nedeljo dne 23. t. m., ob 10. uri na Gori služba božja. Po sv. opravi bo dobrodelen cerkveni koncert v prid obnove pogorele cerkve.

Šaleška dolina. Uganka. Nekdanj, ko so davki pritekali v močnem curku, smo videli na davkarji v Šoštanju po dva ali tri uradnike. Danes, ko je davčni curek tanek kakor nit, je število uradnikov zelo pomnoženo. Kdo bo rešil to uganko?

Škale. (Izredni jubilej.) V Škalah je dne 13. t. m. umrla v 90. letu svojega življenja gospa Skaza Marija, daleč naokoli znana pod imenom »Rihterjeva mama«. Celih 11 let je bila priklenjena na bolniško posteljo, zapustil jo je pogled, posluš, noge so popolnoma odpovedale. Pa iz nje ust ni bilo slišati nobene

močvirnih nižavah ob avstralskih rekah. Taki velikani med črvi puščajo po tratah eno tretjino metra visoke, krtinam podobne kupa prebavljene prsti, ki je izborna gnojilo. Če se pa gibljejo po svojih podzemeljskih rovih, tako čudno cmokajo s svojimi ogromnimi in dolgimi trupi, da se ti glasovi prav dobro čujejo. Če prime kdo takega črva v roko, tedaj zvije svoj dolgi trup v velik klopčič in brizga iz luknjic na hrbtu mleku podobno tekočino, ki močno diši po karbolni kislini ali kreozotu. Ta čudni duh varuje najbrž te orjake pred sovražniki, katerih gotovo ni

ne sreče. Nehote je gladil vedno znova zlato-ru-meno-svetlikajočo se kovino.

Na povratku s hriba so še morali razpro-streti preproge, ki so jih nosili preko ram in opraviti molitev, ker solnce se je že potapljalo v morju. Postalo je pozno. V krčmi Mohamedu ni šla večerja. Bil je preveč razburjen. Niti voznja v avtomobilu ga ni veselila. V Bombayu so se razstali romarji z obljubo, da se bodo že dobili v kavarni, svečenik je hitel proti domu.

Po noči brez spanja, v kateri ga je mrcvarilo na tisoče načrtov za bodočnost in iz katerih je kar gromadil najčistejše zlato, je vstal zgodaj zjutraj v zavesti, da bo v kratkem bogat in — neverjetno bogat! Neizmernega bogastva si niti predstavljati ni mogel. Nobenega dvoma ni več bilo. Mar se li ni zgodil čudež pred njegovimi očmi? Prerok je zaukazal, da se baš njemu zaupa skrivnost! Saj je vendar držal v svoji roki zlato, dokaz, ki se je dal z roko otipati in stisniti!

Bil je pa previden mož in nikakor se ni ma-ral prenačiti. Verjel je, da je vse v redu, pa le se je hotel prepričati še natančneje. Na vse zgo-

daj se je podal k znanemu zlatarju, mu je pokazal košček zlata in ga prosil, kaka kovina bi naj to bila. Zlatar je ponujeno natančno preiskal in mu sporočil, da gre za najbolj čisto zlato.

Ves srečen je odšel. Najrajši bi bil plesal ter pel od veselja.

— — —

Onega popoldne, ko je naletela prijateljska deteljica na modrega na hribu, sta čepela Rama in Sita v svoji kamrici in prebila že drugi dan ujetništva.

Rami se je rodila misel na pobeg. Jetniško sobico je poznal čisto natančno. Okno je bilo visoko ter zamreženo. Ostala so le še vrata, ki so trdovratno kljubovala vsem pritiskom.

Naenkrat se je domislil; visoko v vratih, da ni mogel doseči z roko, je bila odprtina, skozi katero so jima porivali hrano. Vdolbina je bila zaprta.

»Ko bi le imel šivanko«, je vzdihoval.

Mala Sita je čula, se približala bratu, se ga oprijela in vprašala:

pritožbe. Njena največja tolažba je bilo sveto obhajilo, kojega se je vselej neizrekljivo veselila. Ko je bil zadnji čas zopet prevedena, je rekla svojer povedniku: »Danes ste mi 50krat v moji bolezni prinesli Gospodar!« V resnici: pomenljiv jubilej!

Škofjavas. Iz naše Škofljavesi, po domače povedano, se le redkokaj kaj sliši. Rajši vse za sebe obdržimo, bo že prišel tisti čas, ko bomo lahko brez skrbi s polnimi ustmi govorili. Zadnji čas se ustanavljajo povsod nova društva. Žal, da nekatera le z vesellicami in vinskimi trgatvami mladino izobražujejo. Kako jo bodo izobrazila, to je seveda drugo vprašanje. Zadnjič je pri nas pokalo, da je bilo veselje. To pa je silno oplašilo zajce, ki imajo po obširnih gozdovih že stoletja svojo domovinsko pravico. Pravijo, da so se pritožili radi motenja miru. — Naša fabrika že par mesecev stoji. Zasluzka ni. Sedaj pa prihaja zima in z zimo nova kriza.

Razbor pri Slovenjgradcu. Dal nam je sedaj Bog tudi dežja, ki bo nekoliko poživil pašo za živino in morebiti še tudi svinjski krmu kaj koristil. Suhe klaje smo dobili malo, živine, razen za ničevno ceno, ni mogoče prodati, ako pa jo doma koljemo, pa zopet ni denarja. Z lesom je isto, ga je še nekaj, ampak kaj, ko se dobi zanj samo toliko, da se stroški za sekanje in vožnjo krijejo. Ne vemo, kako bo. Zima je pred vrati, treba bode toplejše obleke in obuvala posebno za otroke, ki imajo 1—2 uri daleč v šolo, treba petroleja, soli in nešteto drugih stvari, a denarja ni. Treba plačati davke, kar bi sicer občani radi storili in tudi store, kateri morejo, o nim, ki jim pa ni mogoče, pa preti rubež, ki pa ostane navadno brez uspeha, ker ni kupcev. Tudi obrtniki, veliko jih tukaj itak ni, zelo tožijo in bi najraje obrte odjavili, ker dela in zasluzka ni, davki in druge dajatve pa so ostali isti. — 70letnice smrti Slomškega smo se spominjali v cerkvi. G. župnik nam je s prižnice opisal življenje in delovanje tega velikega moža. — Sliši se, da bo sedanji začasni g. šolski upravitelj odšel. Naj bi bile merodajne oblasti nam v toliko naklonjene, da dobimo v kratkem drugo in to stalno učno moč, da ne bi otroci s hojo v šolo časa trčili, ko se doma rabijo za delo, posebno pa za pašo.

Nova štifta pri Gornjemgradu. Požari so pri nas, hvala Bogu, res prav redki. Par let je že preteklo, odkar je gorelo v naši župniji. Dne 6. septembra pa je plat zvona naznanila, da nekje gori. Gorel je mlin posestnice Špeh. Ker je stal mlin tik ob hiši, so že hišo začeli objemati plameni. Ker se pa ogenj ni imel dovolj moči, se je ljudem posrečilo ogenj omejiti, vendar je mlin popolnoma zgorel. Pri tej priliki se je zopet pokazalo, kako potrebno bi bilo pri nas gasilno društvo. Tistim, ki so svojčas nasprotovali ustanovitvi gasilnega društva, bodi povedano, da se s škafi vode v slučaju večjega požara ne da uspešno gasiti. Poldrugo uro oddaljeno gasilno društvo v Gornjemgradu nam ne more vselej pomagati. — Dopis, ki je bil priobčen v »Slov. Gospodarju« dne 10. avgusta, t. l., je posebno razburil člane »bratovščine jeruzalemskega osla«. Rekli so, da tisti dopisnik, ki dopisuje takšne reči, ni pri pravi pameti in mu kaplja blato na možgane. V »Domoljubu« je bil dopis iz našega kraja, v katerem je med drugim to-le: »Kar se godi pod kerom in na koru naše farne cerkve, je vse prej kot kulturno in krščansko.« Pa so se nekateri začeli vpraševati, kaj bi to moglo biti. Bodi tukaj povedano. Ni bilo krščansko in kulturno, ko so bili nabiti tisti plakati, ki so sramotili naše pevce in vso faro. Ni bilo krščansko in ne kulturno, ko so bila nedavno najlepša znamenja v naši župniji pomazana, da so se nad tem zgražali tuji ljudje, ko so to videli. Ravnotako ni krščanska in kulturna »bratovščina jeruzalemskega osla«, ki sestoji iz članstva komaj iz šole izstopivših fantov in nekaterih starih že s sivimi glavami, ki so že takorekoč z eno nogo v grobu. Ni krščansko in kulturno ravnanje tistih, ki za cerkvenimi vrati z blagoslovljeno vodo, ki je v škropilniku, nagajajo ljudem, ko prihajajo v cerkev, in vrhu tega še romarjem. Marsikaj bi se še dalo grajati, pa bodi dovolj. Gotovo je, da te vrste prizadetim ne bodo po godu. Napisane pa so z namenom, da se iztrebi pri nas vse, kar je nekulturno in nekrščansko. Napredujmo v življenju po veri in v pravi krščanski izobrazbi!

Bočna pri Gornjemgradu. Med najlepše točke naše lične vasi spada brez dvoma »Grič«, odkoder se nam nudi krasen razgled širom

bližnje okolice. Tukaj stoji tudi farna cerkev, posvečena sv. Petru. Cerkev je obstojala že v 15. stoletju, a jo je leta 1855 občina prezidala in izdatno opremila njeno notranjost. Z ob časa tudi naši cerkvi ni prizanesel, kljub temu, da je bila večkrat popravljena. Prav hvaležni smo farani sedanjemu cerkvenemu odboru, ki se je z vnemo lotil naloge, da prenove notranjost naše cerkve. Omeniti moramo, da je cerkveni odbor izvršil to nalogo v splošno zadovoljnost in to predvsem po prizadevanju ključarja g. Gmajnarja iz Kroke. Vsa slikarska dela je izvršil g. Miloš Gerzina, slikar iz Kozjega. Slikanje je izvedeno prav okusno, v lepo skladajočih se barvah. Notranjost cerkve krasi več lepih slik iz življenja našega Odrešenika. Vidimo torej, da so tudi med nami dobri delavci ter nam ni treba iskati pomoči pri tujcih. Vsa dela v naši cerkvi je izvršil g. Gerzina po zelo nizki ceni. Z ozirom na njegovo slikarsko sposobnost, njegov tih in miren značaj, si štejemo v dolžnost, da ga najtopleje priporočamo! — Glavna zahvala za izvršeno prenovljenje gre neimenovani dobrotnici, ki je žrtvovala v ta namen 5000 Din. Vsem ostalim pa, ki ste več ali manj prispevali k okrasu našega božjega hrama, iskrena hvala!

Dramlje. Pri sv. Uršuli bomo obhajali Uršuljevo nedeljo dne 23. t. m. Slovesno sv. opravilo se vrši ob sedmih, drugo ob pol 11. uri. Ker je sv. Uršula že od nekdaj zelo priljubljena in daleč naokoli znana romarska pot, se pričakuje tudi letos obilnega obiska. Torej na svidenje!

Šmarje pri Jelšah. Gospodinjski tečaj nam se tudi za letošnjo zimo obeta. Hvaležna so zanj naša dekleta, ki so ga lani obiskovala ter se na njem pod vodstvom naše učiteljice gđe. Karoline Burdijan prav lepo izvežbala za svoj prihodnji poklic. Iz srca želimo, da se jih za letošnji tečaj, ki se ima prve dni meseca novembra začeti, prav mnogo zglesi, in sicer iz vseh delov naše obširne župnije, pa čimprej, da ne bodo zamude obžalovale. Brez denarnih stroškov se bodo veliko lepega in za življenje potrebnega naučile in navadile tega, kar dom prijeten stori. Kako se pri mladih gospodarjih blagodejno pozna, ki so se kdaj kakega gospodarskega predavanja in še osobito takega tečaja udeležili! Zatorej

»Rama, zakaj? Rama, vzemi moje uhane, mogoče bo šlo z njimi.«

Rama jih je snel iz ušes, nato je zaukazal, naj sede Sita s hrbtom proti vratom, je zravnal okrogli uhan in stopil bosonog na rame sestrice. Rama je poskušal in se trudil. Naenkrat so se odprla vrata. Deček se je oddahnil, prvi korak v ljubo prostost je bil storjen.

Kako odstraniti zaboje, ko so bili naloženi pred vrata? Zgornji je bil že nekoliko odmaknjen, da so lahko porivali kruh in vodo skozi odprtino. Mogoče bi se dal prevrniti. Mišljeno — storjeno! Zopet je stal na ramah potrpežljivega dekletca. Suval ter porival je. Zaboje se ni maral premakniti in ne popustiti. Lotil se ga je z vso močjo. Konečno se je le prevrnil z glasnim ropotom pred vrata. Mladec se je lotil znova dela. Predvsem je moral poskusiti, da bi odprl zapah. Odtrgal je od obleke ozek pas, napravil je zanjko in Sita je morala zopet napraviti lestvo.

Skozi ozko odprtino je lahko porinil le glavo in eno roko. Počasi je pustil nihati zanjko

pred zapahom, sreči je moral zaupati, da se bo zanjka vendarle oprijela zapaha. Sem ter tja mahlja z zanjko. Vedno mimo zapaha. Neprestano sem in tja. Slednjič:

»Sita! Ga že imam!«

Skoraj bi bil od veselja kriknil na ves glas. Vleče na vso moč. Z eno roko mu ne uspe. Previdno potegne glavo iz luknje, porine še drugo roko skozi in poskuša s cukanjem.

Prostost je že blizu. Oba se upreta ob vrata. Počasi se umika težki zaboj. Sita se že lahko porine skozi in kmalu je tudi za Ramo dovolj prostora. Previdno lukata pri vratih na hodnik. Nikogar ni. Dvorišče je tudi prosto. Nekoliko bolj zadaj se dvigajo stopnice na podstrežje.

Vlečeta in se plazita naprej ob zidu. Rama prisluškuje. Vse tiho — — — Kakor mački skočeta od enega do drugega stebra, ki nosijo hodnik. Vidita že tudi izhod na ulico. Rama gleda krog ogla. Hodnik je prazen. Le iz enega kota na dvorišču je slišati človeške glasove.

(Dalje sledi.)

malo. Če tak črv pogine, se ta vonj po kreozotu še poveča, in dolgi trup črva se razleze v gosto oljnat zmes, ki jo domačini uporabljajo kot izborno mazilo proti revmatizmu.

==

Slučaj.

Anka: »Mamica, kdaj pa me je štokrlja prinesla k nam?«

Mati: »Dne 5. septembra.«

Anka: »Glej no, pa ravno na moj rojstni dan!«

==

~~~~~

Inserirajte!

~~~~~

le hitro s pristopom! — Na Vodenovem št. 7 se je dne 28. septembra proti večeru zopet pokazal rdeči petelin na gospodarskem poslopju Antona Galufa. Otroci so si baje na paši zakresili in nesrečni ogenj zanesli tudi v imenovano poslopje, ki je popolno zgorelo. Dobri sosedje in usmiljeni župljani, le radi pomagajte prizadetemu posestniku! — Bivšemu rudarju Antonu Strašek na Konuškem št. 45, ki se je dne 5. julija t. l. v svoji razburjenosti obesil, je v nedeljo dne 9. oktobra sledil Matevž Inkret, po domače Kočjaž na Prelogah. Opoldne so ga našli obešenega na dilah. Bil je dober zidar, ki se je dal prav dobro uporabiti. Sam Bog ve, kaj ga je gnalo v prežalostno smrt. — Trgatev smo srečno dokončali, četudi nam je veliko nadlogo delal celi teden trajajoči dež. Južna polovica župnije je prav izborna odrezala. V severnem delu pa se je še strašno poznala lanska grozna toča, ko so posamezni posestniki nabrali le toliko veder kakor druga leta polovnjakov.

Sv. Jedert nad Laškim. Dva mrtveca v 1 tednu so imeli v Rečici pri Zavraškovi. Na rožnovensko nedeljo so odnesli iz hiše skromno in pobožno mater Ano Lavrinc, ki je doživela 75 let. V sredo nato pa je pri isti hiši padel z oreha 65letni brat gospodinje, M. Leonardi ter se tako hudo pretresel, da je že drugi dan izdihnil. Kakor bi bil slutil, kaj ga čaka, je v jutro pred nesrečo pobožno prejel sv. zakramenta. V soboto se je nameraval vrniti na svoj dom k Sv. Andražu nad Polzelo, a so ga uprav tisti dan zanesli v skupni dom rajnih šentjedertčanov. Obema, Ani in Martinu, naj sveti večna luč! Pogrebci so darovali 260 Din za župnijsko cerkev, ki so jo zidarji, slikarji in urarji letos popravili in okrasili.

Kalobje. V nedeljo dne 9. t. m. je zvečer ob pol 11. uri zopet izbruhnil ogenj pri M. Salobriju, trgovcu pri Sv. Jakobu pod Kalobjem. Zgorelo mu je še čisto novo gospodarsko poslopje z vsem inventarjem in blagom, ki je bilo nakopičeno v skladiščih. Škoda je res velika, deloma je krita z zavarovalnino. To je že letos tretji požar v župniji Kalobje, ki ga je zanetila hudobna roka, kar da sumiti, da nekdo nalašč požiga.

Št. Andraž pri Velenju. Dasi je minilo že 14 let, odkar se je nehala svetovna vojna, so vendar vsem nam še v živem spominu njene grozote. Z bridkostjo v srcu se je spominjajo naši možje, ki so kot bvi vojakov krvaveli na bojnih poljanah, daleč od doma, ljubljenskih staršev, bratov in sester, žen in nad vse ljubljene dece. S še večjo bridkostjo se je spominjajo naši otroci in žene, ki jim je vojna ugrabila dobrega očeta in moža ter zemlji skrbnega gospodarja. Vse te strahote bo ponovno pokazala našim ljudem igra »Rožmarin«, na katero se pripravlja naše Katoliško prosvetno društvo. Igra je tridejanska in nastopi v njej 25 oseb. Ker bo ta prireditev nekaj povsem novega za naš kraj ter bližnjo in daljno okolico, že sedaj vabimo domačine in sosede, da se je sigurno udeležijo, zlasti še, ker za to priliko pripravljajo tudi naš tamburaški zbor nekaj novih komadov. Dan prireditve bomo pravočasno objavili.

Kapela pri Radencih. Preteklo soboto smo pokopali g. Feliksa Mira, stavbenikovega sina. Pokojni se je pred kratkim vrnil od vojakov na bolezenski dopust, vendar je teden dni po prihodu podlegel posledicam malarije. Številni prijatelji so spremili priljubljenega mladeniča na njegovi zadnji poti. Lahka mu domača zemlja!

Vojaške zadeve.

Odmera vojnice. — V. F., Mislinje. — Po nesreči ste oslepel na eno oko in se tako onesposobili za vojaško službo. Vprašate, ako so vam vojniko upravičeno predpisali. — Da ste se onesposobili v vojaški službi nenamerno, bi bili vojnice oproščeni, pa tudi v takem slučaju, če ima vaša onesposobitev posledico, da ste za vsako pridobitno delo nesposobni, slednje pa le v slučaju, da letni neposredni davčni predpis ne presega zneska 120 Din. Ker vaš slučaj ni tak, da bi bila vaša onesposobitev pridobljena v vojaški službi, niti taka, da bi imela za posledico nesposobnosti za pridobitno delo, bo pritožba brez uspeha.

Podoficirska godbena šola v Vrčcu. — F. V., Sv. Ožbalt pri Breznu. — Sin želi v vojaško godbeno šolo, pa so mu pogoji za sprejem neznani. — V eni zadnjih števil »Slov. Gospodarja« so bili sprejemni pogoji za vse podoficirske šole objavljeni, teh pa danes ne objavimo ponovno, ker je rok za vložitev tozadevne prošnje »a potekel dne 1. oktobra. Čakajte na ponovni razpis (natečaj), ki pa bo izšel šele prihodnje leto v mesecu maju.

Onesposobitev po opravljenem naboru. — K. V., Velika Nedelja. — Pri naboru so vas usposobili, pozneje pa ste oboleli na grlu in smatrate, da ste radi golšavosti nesposobni za vojaško službo. Kako doseči ponovni pregled. — Ob pozivanju v kader se javite na zdravniški pregled, ki bo ponovno ugotovil vašo sposobnost za vršenje vojaške službe. Pripomnimo, da se tudi golšavi rekruti usposablajo za lažje službe v vojski, razen v izrednih, težjih slučajih golše. Prošnje za predčasni pregled pa ni treba vlagati, ker bo brez uspeha.

Skrajšanje roka. — A. K., Pustopolje, Šmartno ob Paki. — Tudi peti sin mora služiti polni rok, dasi sta dva brata odslužila polni rok. Prošnja za skrajšanje roka ni imela uspeha, kako vložiti ponovno pritožbo. — Po obstoječih predpisih in našem mnenju pripada sinu skrajšani rok, s katerim se ni še nikdo okoristil. Predno pa vam damo navodila za pritožbo, sporočite takoj razlog, zakaj vam je bila prošnja odklonjena.

Rok službe sinu-edincu. — I. K. L. R. — Sin služi v Osijeku. Rekrutna komisija mu je odredila skrajšani rok, pozneje pa je bil obveščen, da mora služiti 18 mesecev. — Vložite prošnjo na pristojni vojni okrug, ker sinu pripada v vsakem slučaju le devetmesečno služenje v vojski. Prošnjo, pravilno kolekovano, predajte županstvu.

Služenje pri mornarici. — K. B., Laze, Št. Ilj, Velenje. — Vaš sin, potrjen k pešadiji na 9 mesecev, želi odslužiti rok pri mornarici. — Na pristojni vojni okrug naj prosi za prevod k mornarici, kjer pa bo moral služiti 2 leti, ker pri mornarici skrajšani rok ne obstoja. Prošnjo naj kolekuje s 5 Din.

Hranilec. — M. A., Ptuj. — Ste rojeni leta 1906, oproščeni vojaške službe kot hranilec, sedaj se nameravate poročiti v slučaju, da vam ugodnost hranilca tudi pozneje ostane. — Po obstoječih določbah so rekruti-hranilci,

Pri glavobolu, omotici, šumenju v ušesih, porušenem spanju, slabovoljnosti, razdraženosti sežite takoj po staropreizkušeni »Franz Josefov« grenčici! Poročila višjih zdravnikov v zdraviliščih za želodčne in črevesne bolezni poudarjajo, da je »Franz Josefova« voda izborno učinkujoče naravno odvajalno sredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

rojeni leta 1906, povsem zadostili obveznosti, zato ni nikake zapreke radi vaše poroke ter vam radi tega ne bo treba k vojakom.

Sanitetna šola. — F. M., Gornja Radgona. — Vam niso poznani sprejemni pogoji za to šolo. Omenjamo, da smo svoječasnno že objavili v »Slov. Gospodarju« pogoje za vstop v vse podčastniške šole, to pa sedaj ne obnavljamo iz razloga, ker je za letos rok za vlaganje prošnje potekel. Šolanje bo ponovno razpisano šele prihodnje leto.

Odsluženje roka. — V. Š., Hlaponci-Juršinci. — Lani potrjeni sin ni prejel še poziva. Kaj storiti? — Glede poziva naj povpraša pri županu; gotovo pa je, da bo tega prejel še tekom tega ali prihodnjega leta.

Odsluženje roka. — C. J., Presladol pri Rajhenburgu. — Isto kakor zgoraj pod V. Š., Hlaponci-Rajhenburg.

Avijatičarska šola. — J. N., Podlog, Savinjska dolina. — Sin, izučen ključavničar, želi v avijatičarsko šolo. Vprašate za sprejemne pogoje. — Navedli smo to v eni zadnjih števil »Slov. Gospodarja«. Ker pa je rok za to vašo prošnjo že potekel, bi bila sedaj vsaka prošnja brezuspešna. Čakajte na nov razpis, ki bo prihodnje leto meseca maja.

Predčasno odsluženje pri mornarici. — S. A., Praprotno pri Sevnici. — Vaš 16 let stari sin želi predčasno k vojakom. Kam naj se naslovi tako prošnja? — Za predčasno odsluženje imajo po obstoječih predpisih pravico vsaj 18 let stari mladeniči, ki imajo za to tudi dovoljenje starišev. Ker je sin šele 16 let star, bo treba počakati dve leti, lahko pa prihodnje leto zaprosi za vstop v podčastniško šolo takoj, ko objavimo v »Slov. Gospodarju« sprejemne pogoje.

Vazduhoplovna podoficirska šola. — A. P., Jastrebec, Sv. Boltenk na Dravskem polju. — Želite pojasniti glede sprejemnih pogojev za to šolo. — Čas za vložitev prošnje je potekel dne 1. oktobra t. l., zato bi bilo tudi pojasnilo o sprejemnih pogojih nesmiselno.

Konjenica. — K. M., Veržej. — Niste prejeli poziva za odsluženje roka v konjenici (oni rok, ki ga vi omenjate, ne obstoja), dasi ste bili usposobljeni že leta 1931. — Zglasite se pri županstvu, ki bo v tem pogledu obveščeno od pristojnega vojaškega okrožja.

Štrcljevo gradišče.

Nad Mozirjem se dviga na medvodju, ki ga oklepata Savinja in njen desni pritok Dreeta, častitljivi škofovski: »Marijograd« tik pred znamenito romarsko cerkvijo Marija Nazaret. Od tod je treba zaviti na desno čez cesto, ki pelje v osrčje Savinjskih Alp, v Logarsko dolino, neposredno pred vasjo Prihova v gozdnat dolec z zelenimi travniki, v »Pahtino«. Mimo samotne kmetije Kranjčičeve, kjer dobiš prvo vrstni med in »tokovec«, in čez neznatni gorski potoček Mozirnico prideš naposled po strmih travnikih in sadošnjakih do »Čebelarja« in od tam po napetem kolovozu skoz gozd na takozvani Štrcljev vrh. Ko si dospel nanj, stojiš obenem sredi znamenitega starega gradišča, ki se imenuje po svojem sedanjem posestniku »Štrcljevo gradišče«. Kdor pozna slovita gradišča na Pohorju, »Poštelo« nad Radvanjem in Razvanjem, gradišča okoli pohorske vasi Tinje, ali znano gradišče »Veliki Kocijan« blizu Kapele pri Radgoni, ti-

sti bo na podlagi celokupne lepe naprave in ureditve našega gradišča takoj spoznal, da spada ono po svojem postanku, po namenu, kateremu je prvotno služilo, in po svojem kulturno-zgodovinskem pomenu popolnoma med ona prej naštetá gradišča.

Izpod vzožja takozvane Mozirske planine, pravilneje povedano: izpod Golti, se vleče v smeri proti Marijine-mu gradu nizek, zgoraj s travniki, pašniki, vrtovi in njivami, ob pobočjih in rebrih pa z gozdovi pokrit hrbet. Lepa sela Žihovec, Trnovče, Globoko, Brezje, Sele, Brdo, Brdec, Prečna, Krnine, Rožnik in Oljnik leže blizu njega. Sredi hrbita samega pa leži Štruljeva kmetija; okusna, snažna in ponosna kmetiška hiša z lepimi gospodarskimi poslopji, s prvovrstno marijadvorsko živino, z mizico in klopmi v senci starih hrušk, orehov in jablan, z daleč naokoli znanim gospodarjem, s priznanim govornikom, s postrežljivim ter gostoljubnim bivšim poslancem Štruljem, pa s krasnim in obširnim razgledom na Sv. Radegundo in Sv. Mihaela pod Goltmi, na Lepo njivo, na Sv. Antona pri Šoštanju, na koroški Plešivec s cerkvijo sv. Uršule, na Mozirsko Dobrovlje, na Menino planino in na Sv. Florijana nad Gornjimgradom.

Tam, kjer se celi hrbet kakor pravcato rtišče in naravni nos, padajoč stro-mo na treh straneh, na čelni strani proti »Čebelarju«, na desni proti Mozirnici, na levi pa proti Trnovi, namah odtrgano končuje, se dviga Štruljev vrh ali Štruljevo gradišče. Tu pa tam ga kak domačin označi tudi kot »Moorburg« (»Blatograd«) in hoče namigniti, da bi naj bilo nastalo ime našega znanega trga Mozirje v Savinjski dolini od tega gradišča in starega zaznamovanja. Štruljevo gradišče sedaj ni nič drugega, nego 25 do 30 korakov široka in dolga, z grmovjem, s praproto in z drevesi porasla ravna planica; od ostalega hrbita, s katerim je po naravi tvorila enotno, nepretrgano, zložno sleme, je ločeno najprej po globokem in širokem, od človeške roke povprečno od leve na desno izkopanem jarku, ki ima na notranji strani višje robove, nego na zunanji, tako da je gradišče precej višje, nego ostali hrbet. To je tista stran, kjer je bila cela obrambna naprava najlažje dostopna, sovražnim navalom najbolj izpostavljena in zato obrambnega jarka in nasipa najbolj potrebna. Na ostalih treh straneh takega jarka in nasipa sploh ni bilo treba, ker je trdnjava po treh strmih pobočjih in prepadih takorekoč nedostopna, ali pa se da tudi brez vsakega jarka in nasipa za zabitimi koli, zadelanimi z zemljo in kamenjem, šibjem in prutjem, prav lahko braniti.

Ko se približaš po hrbitu v smeri od Štruljeve kmetije gradišču, naletiš najprej na prvi, globoki in široki jarek z visokim nasipom. Ta nasip je nastal zato, ker je za prvim jarkom izkopan še drugi, sicer ožji in nižji jarek, ki obdaja v usločeni črti celo notranjost. Če prestopiš drugi jarek, stojiš na ravni, okrogli planici sredi gradišča in takoj razumeš, zakaj so baš tu napravili utrdbo in kako lahko so jo

branili s samo dvema paralelnima, nasipoma. Na notranji strani drugega nasipa, pa tudi ob desnem in levem robu planice se vidi sledi starega zidu; na četrti strani, kjer je Štruljev vrh nad Čebelarjevo kmetijo najbolj strm, ni videti nobenih ostankov zida; saj obrambnega zidovja tod prav gotovo ni bilo treba.

Ako po gradišču malo pobrskaš ter koplješ, najdeš dve vrsti kamenja: apneno, neobdelano, okroglo, ki so ga tu semkaj spravili bržkone iz bližnje Savinje in Trnove ali Mozirnice; potem pa obdelano, lomljeno, kakršno še danes lahko vidiš v kamnolomih v okolišju. Razen tega boš našel pesek, tako debel kot fižol in tako trd, da se sploh ne da razbiti.

Pisana zgodovina in učene knjige ne poročajo ničesar o tem gradišču. Sto in sto, ali celo tisoč let staro ustno izročilo skrbno hrani sedanji posestnik Štrulelj in on ve marsikaj o gradišču povedati. Tu se je nekdanj dvigal ponosen grad, ki so mu morali tlačaniti okoličani. Z vodo se je preskrboval po vodovodu, ki je imel glinaste cevi; na ostanke takih cevi je naletel pred 130 leti tedanji posestnik, ko je oral njivo. Vodovod pa je segal do vzožja Mozirske planine, pod Golti v takozvano »Peklo« pod cerkvico sv. Radegunde, kjer izvirata pod Zagradišnikom ter Goličnikom Mozirnica in Trnova. Njiva pred vrhom in pred gradiščem se imenuje še danes »njiva na gradišču«; tu so nekoč našli človeško čeljust, ki je dolgo visela na črešnji ob sedanjem vrtu za zelišča. Nad sedanjim prvim jarkom je imel grad dvigljiv most, da so ga po potrebi nad njim lahko dvigali nad vrata ali pa spuščali do njih in tako vhod in vstop v grad zapirali ali odpirali. V gradu samem je vladal nekoč graščak, oče, ki se je bil sprl s svojim sinom. Z bližnjega Bruljevega vrha nad Mozirjem je sin obstreljeval očetov grad. Ko pade prva krogla, porogljivo pomaha oče z lisičjem repom skozi okno; take krogle bi se niti oprezna in plašna lisica ne ustrašila. Ko pade druga, pomoli oče skozi okno zlato žlico; tako malo ga vznemirja to obstreljevanje, da mirno sedi za dobro obloženo mizo in zajema z zlato žlico. Konečno pa je bil grad le razdejan. Ko so zidali župno cerkev v Okonini in ono na Lepi njivi, so uporabljali kamene iz njegovih razvalin in tako je ostalo samo še puščeno in zapuščeno gradišče.

O Keltih in Ilircih, pa tudi o Rimljanih ustno izročilo ne ve ničesar povedati. Tudi o Avarih, ki so z okroglih nasipov, »krinkov«, kakor v »Binkolah« na Koroškem, kot tujci v deželi vladali nekdanj nad Slovenci, molčita pravljica in ustno izročilo. V to temno in maloznano dobo pa bo z bengalično lučjo posvetilo izkopavanje, ki se bo na Štruljevem gradišču v kratkem pričelo s podporo g. Štrulja.

Dr. France Mišic.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Pesnica: Pisali ste članek s svinčnikom, da se ne more čitati. Stavec takšen rokopis zavrača.

Po zaključku lista došle vesti in novice.

Romunska vlada zopet podala ostavko. Ministrski predsednik Vajda Voevod je podal ostavko celokupne vlade radi nesoglasja s Titulescom, bivšim romunskim poslanikom v Londonu, ki je bil tokrat določen za zunanjega ministra.

Zakon o zaščiti kmeta je v naši državi po odobrenju od strani narodne skupščine podaljšán do 20. decembra. Do tedaj mora predložiti vlada parlamentu novi zakon, ki bo uredil končnojavno vprašanje kmečkih dolgov.

13. zasedanje skupščine Društva narodov je bilo zaključeno dne 17. oktobra. Pred zaključitvijo je odobrila skupščina še proračun, ki znaša 33 milijonov frankov.

Velika železniška nesreča na Madžarskem. Dne 17. oktobra je iztiril pri Temešvaru mešani vlak. 17 oseb je bilo takoj mrtvih, več pa ranjenih. Nesrečo je zakrivila napačno postavljena kretnica.

Sv. Anton v Slov. goricah. Tukajšnje katoli. prosvetno društvo ima v nedeljo dne 23. t.m. popoldne po večernicah svoj redni občni zbor.

Gornjigrad. V nedeljo, 23. oktobra, zopet ponavljamo igro »Miklova Zala«, ki je pri nas tako dobro uspevala. Udeležite se predstave v najobilnejšem številu!

Gornja Ponikva. Naše gasilno društvo priredi v nedeljo dne 23. oktobra v gostilniških prostorih g. Franca Vaš v Černovi »Vinsko trgatavo«.

Skrivalnica.

Kje je voznik?

MALA OZNANILA.

Prodám polovico hiše in 9 oralov zemlje, vsa rodovitna, gozd, vinograd, travnik, njive, na Bučah, srez Šmarje pri Jelšah. Poizve se pri Šusterič Francu v Mrčnih selih, Reštanj 11, pošta Koprivnica. 1145

Iščem žensko srednjih let, ki bi kuhala majhni družini in krmila dve svinji. Ponudbe: Oset, Maribor, Smetanova 38. 1143

Kmečko dekle, ki zna kuhati in šivati, želi službe k dobri krščanski družini, najraje na deželo. Naslov v upravi lista. 1140

Učenca, zdravega, močnega, dobrega računarja, poštenih kmečkih staršev, 14—15letnega, sprejme trgovina na deželi. Vsa oskrba v hiši. Naslov v upravi lista. 1141

Namizna jabolka in jabolka za prešanje kupuje stalno po najvišjih dnevnih cenah: A. Suppanz, Maribor. Skladišče: Cvetlična ulica 18. Pisarna: Aškerčeva ulica 3. Telefon: 2110. 1138

Prodám lepe pšenične otrobe, drobne, cena 85 Din za 100 kg. Valjčni mlin Vrbje, Žalec. 1142

Sadno drevje, v jeseni sajeno, doseže vegetacijo za eno leto vnaprej. Naročite takoj pri: »Drevesnica Rosenberg«, Maribor, Tržaška cesta 64, kjer dobite prvovrstna drevesca vseh vrst po znižanih cenah. 1132

Prodaj posestvo 11 orolov radi družinskih razmer. Kikl Otilija, Sv. Jakob Sl. gor. 1127

Živnozdravnik Šoštarč naznanja, da se je preselil v Vrazovo ulico 6. 1126

Pozor, posestniki zlahtnega in zimskega sadja! Kupim 20 vagonov zdravega, nabranega sadja in sicer hruške, jabolka in orehe, proti takojšnjemu plačilu. Nakladam na postajah Mureck in Radkersburg. Ponudbe (v nemščini) s seznamom sort se pošiljajo na naslov: Anton Karba, Graz, Krenngasse 15. 1128

Bik muredolec, krasnega života, licencovan, star 28 mesecev, in telica iste pasme, 9 mesecev stara, prodaja: Debelak A., Zeče 16, p. Buče. 1105

Sadno drevje! Radi izpraznitve ene drevesnice se oddajajo visokodebelne in pritlične jablane in hruške po znižani ceni. Po sadnem izboru zjamčene vrste. Pri večjem naročilu posebni popust. Zahtevajte cennik! Kmetijska družba v Ljubljani, Novi trg 3. 1102

Jabolka, kanadke, zlate, parmene, se kupijo po najvišji dnevni ceni. Vpraša se pri restavraciji »Roža«, Maribor, Koroška 3. 1081

Sode po 1 Din liter izdeluje Ledinek Pavel v Mariboru, Gozdna ulica 6 (Betnavska). 1095

Suhe gobe
plačuje po najvišji ceni
SEVER & KOMP.,
Ljubljana.

Predno si kupite pletenine, Vam priporočamo, da si ogledate bogato zalogo najtrpežnejše pletenine lastnega izdelka po najnižjih cenah: Strojna pletilnica, A. Pongračič, Celje, Gosposka ulica 2. 1101

Brezobrestna posojila za odkup dolga, nakup in zidavo podeljuje: »Kreditna Zadruga«, Ljubljana, poštni predal 307. Sprejema zastopnike. 980

Banovinska trsnica in drevesnica v Kapeli pri Slatina-Radencih

dobavlja prvovrstno sadno drevje (visokodebelno in pritlično) od jablan, hrušk, češenj, eliv, breskev in marelic ter la ccepljenke vinske trte na raznih ameriških podlagah. Cene zmerne, zahtevajte ponudbo! 1098

Zimsko blago za obleke, plašče itd. se kupi po ceni v 1011

Trpinovem Bazarju

Maribor, Vetrinjska ulica 15.

Singer cilindri šivalni čevlarski stroj prodaja Grosman, Studenci pri Mariboru, Kralja Petra cesta 11. 1136

Posestvo z dvema kravama in vsem inventarjem na prodaj. Pobrežje pri Mariboru, Vrtna ulica 6. 1137

Čevlarskega učenca išče Jakob Majcen, Trnovlje pri Celju. 1135

Krope Franc, posestnik iz Gačnika pri Mariboru, preklicuje očetek, ki ga je dne 18. 9. 1932 v Gačniku iznesem nasproti g. Josipu Uhl, posestniku iz Gačnika, da je ubil Pahernika ter izjavlja, da je ta očetek popolnoma izmišljen in neresničen, obžaluje ta očetek in prosi g. Josipa Uhl za odpustanje ter se mu zahvaljuje, da je odstopil od kazenskega preganjanja, in plača vse stroške. 1134

Kupim majhen mlin ali žago na stalni vodi. Ponudbe na upravo lista pod »Mlin«. 1129

Izšla je
Blasnikova
VELIKA PRATIKA
za navadno leto 1933,
ki ima 365 dni.

»VELIKA PRATIKA« je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obražtan.

V »Veliki Pratici« najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solčne in lunine mrke; — lunine spremembe; — — poštne določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke na mence, pobotnice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse sejme na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, v Prekmurju, Medžimurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brejosti živine; — tabelo hektarov v oralih; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši.

Cena 5 Din.

»VELIKA PRATIKA« se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pismeno pri založniku:

tiskarni J. Blasnika nasl. d. d.
v Ljubljani. 1144

LJUDSKI SAMOPOMOČI V MARIBORU izrekam najpristranejšo zahvalo za takojšnjo in kulantno izplačilo podpore po smrti moje sestre **Pavle Domadenik** in priporočam to društvo vsakomur najtopleje.
Spodnje Hoče, 8. oktobra 1932.
1139 **Franc Visočnik.**

**Dobro blago,
zdravo blago,
mnogo blaga**

pridelate, če gnojite z

„Nitrofoskalom - Ruše“

Ozimnim žitom gnojite v jeseni pred setvijo 150—200 kg na 1 k. jutro.

Travnike gnojite z 1061

„apnenim dušikom“

v jeseni ali pozimi 150-200 kg na 1 k. jutro.

Nov vozni red

veljaven od 2. oktobra 1932, cena 2 Din (po pošti pošljite znamke za 2,50 Din pri naročilu) dobite v

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Povodom svojega

25

letnega

jubilca trgovine

priredim za prihodnje

zimsko sezono

presenečeno ugodno

odprodajo blaga

samo solidne vrste.

Vsakemu se nudi priložnost, da si nabavi ugodno svoje

zimске potrebščine v blagu.

Splača se napraviti pot k

trgovski hiši

1039

Franc Kolerič, Apače

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospoke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Za našo deco.

Čarobna lutka.

(Dalje.)

To je bila čarobna lutka. Napotila se je preko ulice uprav v Petrovo prodajalno. Naenkrat je bila tudi ta polna dima. Že je začel prasketati les.

Čez kratko dobo so pridrvili ognjegasci z lestvicami in čebri. Pri Antonu so ogenj kmalu udušili, Petrove prodajalne pa niso mogli rešiti.

Ostal je nekaj časa kakor od kamna. Naenkrat se je spomnil denarja, dobljenega za čarobno lutko, katerega je bil spravil v staro skrinjo. Tekel je skozi plamen, da bi spravil vsaj to blago. S silo je odprl skrinjo, ali oh! V njej je bilo le blato in kamenje! Denar je bil tudi začaran. To ga je tako pretreslo, da je padel ob skrinji na kolena in ni niti več mislil na plamen, ki ga je začel obkroževati. Poginil bi bil, če se ne bi bil prikazal skozi plamen mlad človek, ki ga je zgra-

bil in siloma izvlekel na ulico. Oba sta bila malodane zadušena. Šele čez nekaj minut je mogel Peter zahvaliti svojega rešitelja. Pa kako mu je bilo pri sreči, ko je spoznal, da ga je rešil zlatar Anton.

»To je zelo žalosten dan za naju oba, dragi moj Peter«, je rekel zlatar. »Ali za tebe je še težje. Meni je zgorela samo delavnica. Bolj pozno-

bom legel k počitku in bolj rano bom vstajal, tako bom škodo kmalu popravil. A ti! Tebi je zgorelo vse imetje, tudi sam si ranjen. Roko imaš težko poškodovano, hitro po zdravnika.« Te zadnje besede so bile namenjene ljudem, ki so stali tam okoli. Par jih je res teklo, da bi našli zdravnika, nekoliko pa je pomagalo Antonu, da je mogel spraviti Petra v postelj.

Peter je bil tako osupel, vrh tega ga je skelala roka, da ni mogel reči niti besedice, ampak se je kar zgrudil na posteljo. Zdravnik je prišel, rekel je, da je bolnikovo stanje zelo resno in je naročil, da mora biti bolnik v popolnem miru. Mnogo časa je prebil Anton ob njegvi postelji.

Nekega večera, bilo je kake tri tedne po opisnem dogodku, je pristopil Anton k postelji v prav veselem razpoloženju. Pripovedoval je, da mu požar ni preveč škodoval. Obljubil je Petru, da mu bo kupil nov stroj za izdelovanje lutk, kakor tudi vse drugo potrebno orodje. Namestu, da bi Petra dobroti tega človeka razveselila, mu je rodila v duši še večjo mrznjo, zavist in zlobo.

»Seveda«, je premišljeval v sebi, »moral bom dolgovati svoj vsakdanji kruh človeku, katerega na tem svetu najbolj sovražim! Joj, kaka nesreča! Izgubil sem vse do zadnjega, a on mi lahko obljubi, da mi bo posodil toliko denarja. Sigurno je sedaj še bogatejši, ker vsi govore, da se bo oženil z lepo Elizabeto. Kaj je on storil takega, da je nje vreden?«

»Kaj je storil?« se je začul tanek glasek blizu postelje.

Petra je popadla jeza, ko je spoznal glas male vile.

»Kaj je on storil?« je ponovila. »Ne zavida nikogar. Ne požiga hiš. Ne misli samo na sebe. Kaj pa si zaslužil ti? Vse to, kar te je doletelo, in še hujše.«

»Proč od tod!« je zakričal Peter. »Nočem te več videti, ne slišati.«

»Kaka predrznost!« je siknila vila razdraženo. »Koliko sem pretrpela radi tebe samo jaz! Še nisem ozdravela od opeklin, ki si jih povzročil moji lepi prijateljici, čarobni lutki.«

(Konec prihodnjšč.)

Kaj napovedujejo za leto 1940.

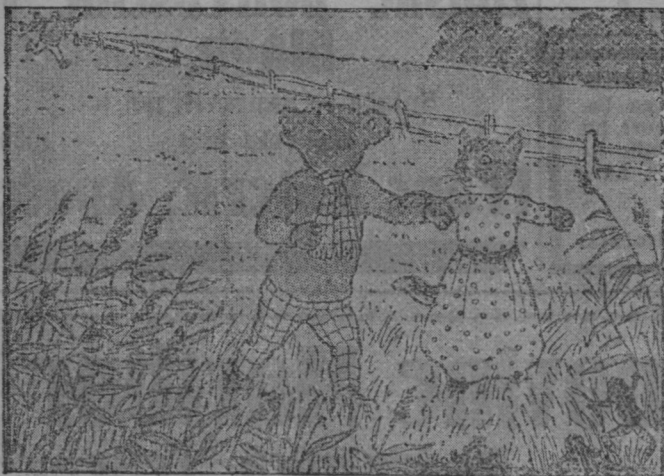
Ljudem, ki bodo dočakali leto 1940, se obeta podobno živčno razburjenje kakor tokrat, ko so, k sreči, krivi preroki napovedovali konec sveta po Halleyevi repatici. Zvezdoslovec dr. Reimuth iz Heidelberga je namreč odkril nov planetoid, ki ima 4 do 6 km v obsegu in bo leta 1940 prišel zemlji tako blizu, da obstoji baje nevarnost trčenja. Če bi se to zgodilo, bi utegnili imeti uničujoče posledice za izredno velika ozemlja, ki bi jih planetoid popolnoma uničil. Tudi preroki napovedujejo za leto 1940 ali tam okoli nekaj strašnega. Tako poroča list znanega svetlovidca Erika Jan Hanussena, da je ta na neki seji označil 1. 1940 ali 1942 za dobo, v kateri preti naši premičnici veliko razdejanje. Malo praznega strahu nikoli ne škodi, pravijo neverni ljudje.

Najmanjši radio-aparat.

Italijanski dijak Colbertaldo je sestavljal najmanjši radio-aparat na svetu. Ko je trl orehe, mu je razpadel eden oreh na dve polovici in prišlo mu je na misel, če se morda ne bi dala napraviti v teh dveh lupinicah majhna sprejemna radio-naprava. Dolgo časa je poskušal in končno se mu je posrečilo, da je začel iz teh dveh orehovitih lupin prve glasove in ugotovil je, da more s tem aparatom poslušati oddajno postajo Trst. Vendar še ni odnehal in je nadaljeval s poskusi, ki so mu končno tako uspeli, da je lahko poslušal okrog 10 radio oddajnih postaj, med temi Bratislavo, Prago, Toulouse, Budimpešto, Rim, Dunaj in druge. Mlademu izumitelju je uspelo, da je tako izločil vse motnje in šum, ki so mu v začetku motili sprejem, da je svoj izum z rizbami in modelom dal patentirati. Po preteku enega meseca je bil njegov patent potrjen in prepričan je, da ga bo dobro prodal.

Medvedek.

(Povest v slikah.)

57. Miško se poda proti ribniku.

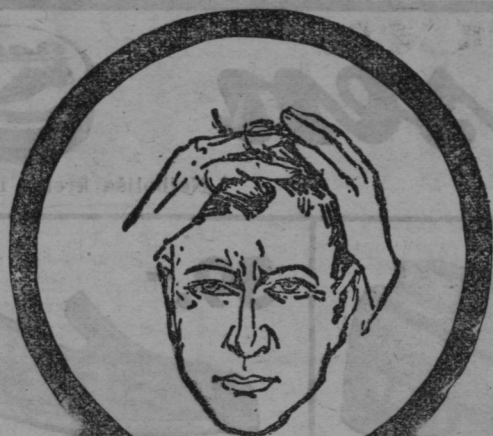
Od prenaple hoje je bolela orjaka noga. Kakor hitro pa je zagledal Miška z Belo, so mu prešle vse bolečine. Ves vesel vzklikne: »Hura! Sedaj te pač zgrabim!« Revež Miško! Pred teboj se razprostira ribnik, za teboj je orjak. Kedo te naj otme iz te zagate!

58. Bela išče pomoč.

Bela reče Mišku: »Ne boj se! Pomoč je blizu.« Začne mijavkati. Na njen mijav se pričnejo oglašati žabe. Bela jim zaupa, v kaki zagati da je Miško. Žabe odgovorijo: »Bodi brez strahu, Miško! Pojdi za nami!«

(Dalje sledi.)

Nervozni umirajo zgodaj!

Ste li opazili pri sebi četudi le tuptam
katerega izmed naslednjih znakov bliža-
joče se živčne oslabelosti?

Hlito razburjenje, nerazporejenost, drgetanje udov, ne-
mirnost, utripanje srca, omotični napadi, tesnoba, ne-
spečnost, nemirne sanje, neobčutljivost posameznih teles-
nih delov, plašljivost, prevelika razdražljivost spričo ugovaranja,
ropota, duha, poželenje po omamilih, tobaku, alkohola, čaju, kavi, trza-
nje očesnih vek ali migljanje pred očmi, naval krvi, tesnoba, muhavost,
odpoved spomina ali govora, izredna nagnjenja ali odvratnost. Ako se po-
javi pri Vas kateri teh znakov nervoznosti, eden močan ali več hkrati, tedaj
so Vaši živci resno oslabiljeni in potrebujejo okrepila.

Ne pustite tega vnaprej, ker slede temu lahko kmalu resne motnje
duševnih zmožnosti, kot nesmiselno govorjenje in nazavedna dejanja, hitra
telesna propast in zgodnja smrt. Nič ni na tem, odkod Vaša živčna oslabe-
lost, vabim Vas, pišite mi! Radevolje Vam

Zastonj in poštnine prosto enostaven način odkrijem

ki Vam bo pripravil veselo iznenadenje. Morda ste za razna sredstva
izdali že mnogo denarja, dosegli pa v najboljšem slučaju le kratkotraj-
no izboljšanje. Zagotavljam Vas, da poznam pravi način

kako slabosti Vaših živcev odpomoči.

Ta način prinese obenem tudi izboljšanje razpoloženja, veselje do
življenja, moč in delazmožnost, da, pisal mi je že marsikdo, da ga
je povsem prerodil. To dokazujejo tudi mnenja zdravni-
kov. Stane Vas samo dopisnica. Pošljem Vam zelo poučno

knjigo popolaoma zastonj.

Če Vam ni mogoče pisati takoj, si **spravite ta oglas!**

Nabiralno mesto pošte:

Ernst Pasternack, Berlin, SO.,

Michaelkirchplatz Nr. 13. Abt. 90.

TVORNICA
KONFEKCIJE
STERMECKI

Celje br.

IZ TVORNICE IZRAVNA
NA TELO
DODJE JEFTINO SVAKO
ODELO!

Plašč trpežen	x x x x x	Din 190.—
melton	x x x x x	Din 260.—
suknen	x x x x x	Din 350.—
tweed	x x x x x	Din 460.—
rips	x x x x x	Din 550.—

Trgovski dom

R. Stermecki

Celje št. 24.

Ilustrirani cenik na zahtevo zastonj.

Javna zahvala.

Ignacij Ošep, posestnik v Solčavi, se javno
zahvaljuje Vzajemni zavarovalnici v Ljub-
ljani, katera mi je solidno ocenila požarno
škodo ter točno in kulantno odškodnino iz-
plačala. Smatram za svojo dolžnost, da Vza-
jemno zavarovalnico kot pošteno in solidno
domačo zavarovalnico vsakemu kar najtop-
ljeje priporočam.

Ošep Ignac, po domače Osojnik, posestnik,
Solčava št. 82. 1131

Denar naložite najboljšo in najvarnejšo pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog
nad 62.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih
kmetov in posestnikov, z vsem svojim premičnim in nepremičnim premo-
ženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Močne vezalke Din 1.— par.

Za jesen

Najboljša krema Din 4.— škatlja.

25.-

Vrsta 7042

Tople copate iz volnene klobučevine z močnim podplatom in toplimi vložki obvarujejo Vaše otroke prehlada.

35.-

Vrsta 3661-00

Vel. 19—26

Otroščkom za jesen, visoki čevlji iz boks s podplatom iz krupona.

39.-

Vrsta 3222-00

Evo čevljev za otroke, ki trgajo vse, kar jim pride na noge. Vel. 27—34 Din 39.—, 35—38 Din 59.—.

39.-

Vrsta 3162-00

Nepremočljivi čevlji iz mastnega usnja z neraztrgljivim gumijastim podplatom. Vel. 27—34 Din 39.—, vel. 35—38 Din 59.—.

59.-

Vrsta 9871-60

Nepremočljivi gumijasti škornji za naše male generale. Vel. 19—26 Din 59.—, 27—34 Din 79.—, vel. 35—38 Din 99.—.

29.-

Vrsta 7045

Copate, v katerih morete delati v kuhinji in oditi na hladen hodnik. Topla volnena tkanina in dober podplat s toplim vložkom ne dopuščata, da se prehladite. Otroške Din 25.—, ženske Din 29.—.

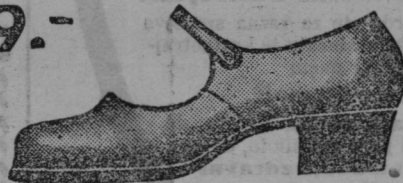
69.-

Vrsta 1845-52

Zelo elegantni in lahki čevlji iz najboljšega baržuna, kombinirani z lakom. Nado mestili Vam bodo čevlje iz semisa, zadovoljili pa tudi najfinejši okus.

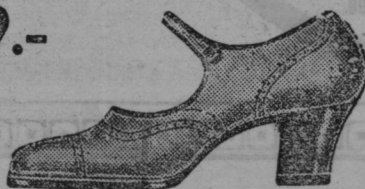
69.-

Vrsta 3925-13

Za gospodinje, ki rabijo močno obutev. Iz boks z nepremočljivim gumijastim podplatom.

89.-

Vrsta 2945-11

Soliden čevlj iz rujavega ali črnega boks za dnevno uporabo. Prikladen za sportni kostim. Isti iz laka Din 99.—.

Danes smo v stanju obuti celo družino za toliko denarja, kolikor je lanske leto stal 1 par čevljev. Fridge v naše prodajalne. Prepričajte se.

39.-

Vrsta 7047

Po dnevnem naporu počutili se boste najboljše v teh copatih iz volnene tkanine.

49.-

Vrsta 9817-61

Lahke galoše iz najboljšega gumija obvarujejo Vam čevlj, ohranijo nogo suho in toplo tudi v največjem dežju.

89.-

Vrsta 1937-22

Trpežen čevlj iz črnega ali rujavega boks z nepremočljivim gumijastim podplatom.

99.-

Vrsta 3967-22

Čevlj iz dobrega črnega boks z nepremočljivim gumijastim podplatom. Delovnemu človeku za praznik in nedeljo.

79.-

Vrsta 0167-00

Čizme iz mastnega usnja z močnim vulkaniziranim gumijastim podplatom. Primerne za delo na polju, stavbah, cestah in za vsaki drugi štrpaci.

Bata